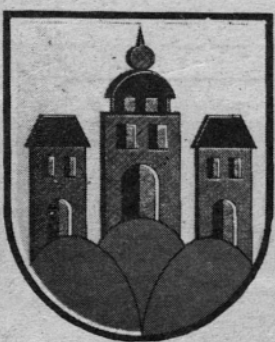

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

Savinjske

Leto XXI
Številka 6
Junij 1989

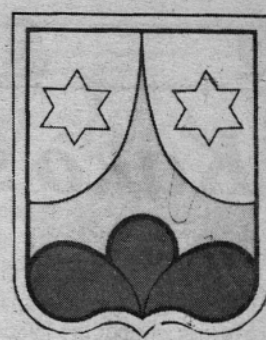
Cena 3.000 din

NOVICE

Glasiło Socialistične zveze
delovnega ljudstva
občine Mozirje

LJUBNO

GORNJI GRAD

Veliko pripomb k ustavnim spremembam

V torek, 13. junija je Občinska konferenca SZDL Mozirje na skupni seji predsedstev vseh družbenopolitičnih organizacij strnila javno razpravo o osnutkih amandmajev k ustavi SR Slovenije. Javna razprava o dopolnilih slovenske ustave je v občini Mozirje potekala na vseh predsedstvih občinskih družbenopolitičnih organizacij. Za vodilne in vodstvene delavce smo pripravili razpravo s področja družbenoekonomskih odnosov, dodatno pa je razpravo na to tematiko organizirala še Savinjsko-Šaleška gospodarska zbornica. Skupno z Delavsko univerzo in Klubom samoupravljalcev je bila za tiste, ki jih ta tematika zanima, organizirana javna tribuna v Delavskem domu v Nazarjah. Pri tem smo imeli srečo, da smo za obrazložitev ustavnih dopolnil pridobili priznane strokovnjake iz republike.

Po posameznih sklopih pa smo temeljito razpravo vodili v komisiji za spremljanje ustavnih dopolnil pri OK SZDL, sestavljene iz predstavnikov vseh DPO, Izvršnega sveta in skupščine občine. Razprava je potekala na razširjenih svetih, Koordinacijskih odborih in komisijah pri Predsedstvu OK SZDL Mozirje. V to smo vključili predvsem tiste dejavnike, ki jih te spremembe najbolj prizadevajo. Celotno razpravo smo vodili po treh področjih:

- področje družbenopolitičnega sistema
- področje družbenoekonomskih odnosov
- področje ustavnosti, zakonitosti in pravosodja.

Do posameznih amandmajev smo se opredelili z naslednjimi bistvenimi pripombami:

— podpiramo amandma o samoodločbi slovenskega naroda, ki vključuje tudi pravico do odcepitev in združitve

— strinjamo se s predlogom, da Prešernova »Zdravljica« postane himna SR Slovenije, ki jo je posebno zaradi vsebine in ponovne aktualnosti v današnjem času slovenski narod prevzel za svojo.

Zavzemamo se za demokratične volitve z izbiro med več kandidati, za daljše mandate, delegate naj bi volili iz delavskih svetov za zbor združenega dela in iz svetov KS za zbor krajevnih skupnosti. Precej razhajanj je bilo glede družbenopolitičnega zbora. Na novo mu je potrebno opredeliti pristojnosti, saj dosedanja organiziranost ni v celoti dosegla pravega pomena. Če bo DPZ ostal, morajo v njem dobiti svoje mesto tudi novonastajajoče zveze, ohrani pa naj se določena pariteta vseh DPO, tako da tudi ob odprtih listah z več kandidati posamezna družbenopolitična organizacija ali zveza ne bi popolnoma izpadla.

Največ razprave je bilo okrog samoupravnih interesnih skupnosti. Vsi so si bili enotni v tem, da sedanja organiziranost SIS ni v celoti uresničila svoje funkcije. Nujno jih je potrebno racionalizirati. Opredelili smo se za eno samo skupnost, v kateri naj bo razumno opredeljen delež družbenega proizvoda za vsako posamezno SIS. Zavzemamo pa se, da je potrebno šolstvo in zdravstvo poenotiti na republiški ravni z enotnim sistemom financiranja. Za SIS materialne proizvodnje pa se ogrevamo za sklade. Skupščina SIS naj ne bodo več dvodomne. Skupščina SIS kot četrti zbor naj se ukine.

O amandmajih s področja družbenoekonomskih odnosov je bilo največ razprave o smotnosti gospodarskega sistema, tržni ekonomiji, zasebni, družbeni in združni lastnini, enakopravnosti na trgu ne glede na lastnino, o tehnoloških presežkih delavcev, pristojnostih, obveznostih in tudi odgovornostih poslovnega organa.

Podpiramo zahtevo po odpravi kmetijskega maksimuma, ki je posebno za naš predel, kjer prevladujejo hribovske kmetije, neživljenjski.

Vprašljiv je tudi člen ustave, ki kmetom jemlje pravico gospodarjenja z lesom kot tržnim blagom. Precej polemike je bilo okrog pojmov dohodka in dobička, pristojnosti in odgovornosti ustanoviteljstva podjetja, mešanih podjetij, delničarstva in podobno.

Pri vprašanju poseganja v prostor se zavzemamo za temeljito opredelitev pristojnosti med republiko in občino posebno pri planiranju. Nujno se morajo upoštevati interesi občanov prizadetega območja ter v prvi vrsti soglasje občine, saj ne želimo biti nikakršen rezervat za ideje nadaljnjega razvoja drugih.

Precej negotovanja je bilo zaradi tega, ker je v predloženih amandmajih vse premalo poudarjena vloga in mesto krajevnih skupnosti, saj se tudi tu ne obeta korenita sprememba pri sistemskem razreševanju financiranja le-teh.

S področja ustavnosti in zakonitosti in pravosodja podpiramo ukinitve smrtnih kazni ter razširitev in zagotovitev ustavno opredeljenih človekovih pravic in svoboščin. Uravnavali naj bi se v skladu z mednarodnimi konvencijami. To velja tudi za predlog, da v SR Sloveniji ne sme nihče brez soglasja slovenske skupščine uvesti izrednega stanja ali drugih ukrepov, s katerimi se omejujejo človekove pravice in njegove svoboščine. To velja tudi za uporabo oboroženih sil v miru.

OK SZDL Mozirje

Takšnih bližnjih srečanj tretje vrste je v teh dneh na cesti med Ljubnim in Lučami veliko. Kolone avtobusov s šolsko mladino se valijo proti Logarski dolini. Ti še vedno prihajajo v ta lepi košček naše domovine, saj imajo ogled doline tudi v učnem programu. Turistov pa je vedno manj. Tudi zaradi ceste, ki avtomobiliste sili, da pokažejo vse svoje vozniske sposobnosti.

Skupščina o dolgoročnem planu

Junjsko zasedanje vseh treh zborov Skupščine občine Mozirje bo 28. 6. 1989. Na skupnem zasedanju bodo delegati razpravljali o Osnutku sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana občine Mozirje za obdobje 1986—2000.

Osnovna strategija dolgoročnega razvoja naše občine je v najtesnejši povezavi z razvojem našega celotnega območja. S tem bo dosežena višja stopnja socialne varnosti, izboljšana kvaliteta našega skupnega življenja in dela. Izenačevanje razvitosti znotraj posameznih središč v dolini bo nudilo možnosti za ustvarjanje pogojev za celovito razvito območje. Zato bomo tudi v prihodnje nadaljevali s politiko skladnejšega razvoja znotraj območja naše Zg. Savinjske doline — občine, ki se mora kazati v kakovosti razvoja na socialnem področju, nadaljnje rasti prebivalstva, zaposlovanja, kadrov in ustvarjalnosti vseh in vsakega posameznika na svojem delovnem področju. Za razvoj pa je predpogoj za naš skupen tehnološki napredek, večja vključitev v mednarodno menjavo in krepitev materialnih resursov, pogojev življenja in večjega zadovoljstva.

Uresničevanje teh izhodišč bo odvisno predvsem od spoznanja, da so spremembe nujne, če želimo in hočemo doseči preobrat v kakovosti gospodarjenja in dela, ter povečati lastno ustvarjalnost, s tem pa uveljaviti našo nadaljnjo pot razvoja.

Zato je izredno pomembno, da pri spremembah in dograditvi tega dokumenta sodelujejo vse sredine in posamezniki, da s predlogi, pobudami in pripravljenostjo

sprejemamo takšen dokument, ki ga bo mogoče v praksi in življenju tudi izvajati, ki bo dajal vizijo in iz katerega bo viden in v življenju potrjen razvoj in napredek.

Nujno je, da vse delegatske sredine v svojih okoljih dokument predstavijo, na osnovi tega dajo pripombe in svoja mnenja, da bi ga lahko delegati na jesenskem zasedanju delegatske skupščine tudi sprejeli.

Uresničevanje naših skupnih razvojnih možnosti, hotenj po napredku, lepšemu, boljšemu in pravičnejšemu življenju na celotnem občinskem prostoru, je odvisno od vseh nas in od vsakega posameznika, ki živi in dela v Zg. Savinjski dolini.

Zato upravičeno pričakujemo tvorno in odgovorno vključitev vseh v razpravo in demokratičen sprejem tega našega dokumenta.

Skupščina občine Mozirje bo razpravljala še o gospodarjenju v prvih treh mesecih letošnjega leta.

Podana bodo tudi poročila Upravnih organov, Postaje milice, ter pravosodnih organov, podano bo tudi poročilo o varstvu invalidov in borcev NOV.

Predsednik SO Mozirje
ANTON BORŠNAK

»Najnižje« višje stopnje

Razbremenitev dol, obremenitev gor, bi lahko dejali za zadnja dogajanja v zvezi z združenim delom in družbenimi dejavnostmi. To seveda v nobenem primeru ne velja zgolj za mozirsko občino. Galopirajoča inflacija je storila svoje in še bo, ob tem pa se v občini Mozirje srečujejo še z enim problemom. V prvih štirih mesecih so se osebni dohodki povečali za 406 indeksnih točk, prihodki v družbenih dejavnostih iz tega naslova pa za 357. Kje je torej razlika 49 točk? Kakorkoli že, če ne želijo ukinjati posameznih dejavnosti, bodo morali zvišati prispevne stopnje.

Povišana stopnja je izračunana na podlagi dejanskih prihodkov v prvih štirih mesecih ter na predvideni 30 — odstotni rasti mase za bruto osebne dohodke v maju in juniju. To pomeni izpad 230.328.000 dinarjev ob prvem obračunu. Po tem izračunu bo treba s 1. julijem zvišati prispevne stopnje za 1,09. Prispevne stopnje se bodo zvišale samo v zdravstvu in za malenkost v raziskovanju, v

ostalih skupnostih pa znižale.

Temu je treba dodati tudi zvišanje stopenj na račun oprostitve plačila prispevka za družbene dejavnosti za RTC Golte, tudi ob 1. 7. dalje. To pomeni izpad 0,67 prihodkov. Preračunano v stopnje pridemo do dejstva, da se bodo prispevne stopnje za družbene dejavnosti v mozirski občini zvišale za 1,39, kar je v primerjavi s številnimi drugimi občinami še najmanj, nihče pa v tem položaju seveda ne more zagotoviti, da tudi do novih povišanj ne bo prišlo. Obremenitev osebnih dohodkov s prispevki za družbene dejavnosti je bila doslej 20,66, posled bo 21,99, skupna obremenitev osebnih dohodkov pa 42,77. Na račun tega zvišanja bodo netto osebni dohodki nižji za 2,43 odstotkov. Položaj zaenkrat še obvladujejo, v prihodnje bodo gibanja spremljali zares sprotno in ukrepali, da ne bi bilo manjka, glede na veljavno zakonodajo pa tudi presežki niso ravno dobrodošli.

J. P.

Bomo odslej živeli v rezervatu?

Šele v zadnjem obdobju nam je vsem tistim, ki živimo zunaj velikih centrov, jasno, kako velika vrednota je prostor, ki še nudi možnosti razvoja in ki še ni popolnoma iznakažen z vsemi posledicami barbarskih posegov. Jasno pa nam je postalo takrat, ko smo postali zanimivi za odlagališče jedrskih odpadkov ali pa naprimer za vodni vir tisočev in tisočev ljudi. Pa to gotovo nista edina taka primera, saj jih je še več.

Po republiških merilih bi morala naša občina v dolgoročnem planu do leta 2000 zaščititi dve tretjini svojega ozemlja. Kaj nam potemtakem še ostane? Merila za zaščito se morda nekomu ne zdijo huda, vendar v bistvu ne dopuščajo nikakršnega razvoja. Zato lahko upravičeno postavimo vprašanje iz naslova razmišljanja.

Ceprav na eni strani včasih razpolagamo s prostorom kot svinja z mehom, pa na drugi strani sprejemamo takšna merila iz predpise, ki so skregani z vsako pametjo. Srečujemo se celo s takimi absurdi, kot je naprimer tale, da v naši občini naj ne bi dovolili gradnje silosov, ker ti pač niso avtohtone zgradbe. Po tej logiki bi morali v naši občini vsi živeti v kmečkih hišah ali pa v bajtah in preužitkarskih kočah, kjer bi se v resnici kaj kmalu znašli, če bi se ravnali po mnenjih strokovnjakov, ki so zadolženi za »zaščito« našega prostora. In da si lahko predstavljate, da bi vam nekdo prepovedal uporabljati dve tretjini vašega stanovanja ali hiše?

Medtem, ko se ukvarjamo s tovrstno zaščito krajine in prostora, pa nam bistveni problemi ostajajo oziroma se še zaostrejujejo. Tako še nismo prav nič storili, da bi se zmanjšale emisije strupenih snovi, ki pred našimi očmi uničujejo naše največje bogastvo — gozd.

Vsem skupaj nam torej mora biti jasno, da s polno blokado prostora pristajamo na vlogo rezervata. V njih pa ni razvoja, ni novega življenja, je samo počasno umiranje.

Kot so sedaj karte razdeljene, naj bi v tej igri mi predstavljali Indijance, kavboji pa bi bili tisti, ki potrebujejo naš prostor za svoj razvoj. Kako so Indijanci končali — vemo. Torej — ta igra za nas ni zanimiva. Se gremo pa že raje Črna Petra!

RAJKO PINTAR

SN objavljajo

Veliko pripomb k ustavnim dopolnilom
Končana javna razprava

Preobrazba gospodarstva ne bo enostavna
OK ZKS Mozirje o gospodarstvu

»Oskrba z lesom nas ne skrbi«
Razgovor z ing. Janezom Živkom

Helikopter reševal potnike iz gondole
Ogledna vaja na Golteh

Praznik Nazarij
Živahno dogajanje v Nazarjah

Spomladanska tekmovanja zaključena
Novi uspehi lokostrelcev

Češnje
Črtica Štefke Petek

Str.

1

2

3

4

5

7

8

Tudi sprotno označevanje obeležb na cestišču lahko pripomore k večji varnosti v prometu.

Kako se bomo razvijali do leta 2000

Osnutek sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana občine Mozirje za obdobje 1986—2000 uokvirja osnovni dolgoročni plan-ski dokument, sprejet v decembru 1985 na zborih skupščine, spremembe in dopolnitve republiškega dolgoročnega plana, mnenja medresorske komisije SR Slovenije in spoznanj ter dognanj nosilcev in pripravljalcev planiranja.

Dolgoročne spremembe v dokumentu izhajajo iz osnovnih značilnosti dosedanjega družbeno-ekonomskega razvoja občine in urejanja prostora ter iz ugotovljenih ključnih problemov, prednosti in omejitev nadaljnjega razvoja.

Spremembe in dopolnitve dolgoročnega plana občine Mozirje zato temeljijo na spoznanju, da bo uresničevanje kakovostnih družbenih sprememb izredno zahteven proces, ki bo potekal ob nenehnem premagovanju obstoječih in novih protislovij, pa tudi neenakomerno po področjih in območjih. Vendar je bistvo dolgoročnega plana v tem, da tudi v kriznih razmerah izraža neposredne in dolgoročne interese delovnih ljudi in občanov, da se opira na zakonite težnje v našem družbenem razvoju in da na teh izhodiščih oblikuje temeljne družbenoekonomske usmeritve.

Kritično vrednotenje gospodarskih, socialnih, kulturnih in političnih razmer je narekovalo, da se spremembe in dopolnitve dolgoročnega plana dosledno oblikujejo na politiki opiranja na lastne sile.

To pa pomeni pospešeno uvažanje novih razvojnih programov z visokim deležem izvoza, modernizacijo tehnoloških proizvodov in delovnih procesov, visoki ustvarjalnosti in prilagodljivosti v programiranju proizvodnje ter stalno izboljšanje kakovosti izdelkov.

Seveda pa to zahteva tudi čim večjo oziroma optimalno izrabo naših naravnih danosti, predvsem pa za skladen razvoj gospodarske in družbene infrastrukture, ki pa pogojuje tudi odgovornost za ohranjanje in varovanje dobrin splošnega pomena.

Osnovne vsebinske značilnosti predloženega osnutka sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana občine Mozirje v obdobju 1986—2000.

Dolgoročni plan tvori dva dela: tekstualni in kartografski del. V tekstualnem delu sta zopet dva dela, in sicer družbenoekonomski del in prostorski del, med katerim prvi obrazlaga družbenoekonomske odnose in razvoj ter utemeljuje racionalno rabo prostora, drugi pa konkretno navaja predvsem aktivnost na posameznih območjih v prostoru. V kartografskem delu, ki je narisan v skladu z zahtevami metodologije v merilu 1:5000 in 1:25000 je prikazano sedanje stanje v prostoru, obvezna izhodišča dolgoročnega plana SRS in planirano porabo prostora s poudarkom na izjemnih posegih. Tekstualni del plana smo skričili in v dokumentu prizkušali zajeti predvsem cilje in usmeritve strategije dolgoročnega razvoja občine in izločili povzetke stanja po posameznih področjih.

Spremenili smo tudi vrstni red poglavij, saj smo pri izdelavi morali upoštevati spremembo sistemskih zakonov o planiranju in strokovno priporočilo za metodo-

loško poenotenje dolgoročnih planov občin, ki se je samo v letu 1988 trikrat menjalo in zahtevalo od izvajalcev stalno prilagajanje.

Družbenoekonomski del

Tekstualni del družbenoekonomskega dela je doživel vsebinsko korekcijo v poglavju »Gospodarska rast, proporcije in delitve družbenega proizvoda«, ki so bila potrebna zaradi neuresničevanja globalnih materialnih okvirov razvoja, to je zaradi nedoseganja načrtovanih stopenj rasti. Spremembe in dopolnitve so prisotne tudi v poglavju »Strategija razvoja gospodarskih dejavnosti« predvsem zaradi novih spoznanj in doseganj tehnološko-razvojnih usmeritev gospodarstva, ki so posledica tudi delovanja trga. Dopolnitve in spremembe so izdelane na osnovi analiz uresničevanja družbenih planskih dokumentov občine Mozirje in pismenih dokumentov posameznih gospodarskih subjektov, ki smo jih obiskali v času izdelave dokumenta.

Prostorski del

Dolgoročni plan — prostorski del, sprejet leta 1985 je bil nedodelan, pomanjkljiv in neuskladen z obveznimi izhodišči dolgoročnega plana SR Slovenije. Zaradi tega ga »Medresorska komisija« leta 1986 ni potrdila in zato ta del dokumenta obsega težišče dopolnitev in sprememb.

Pri pripravi prostorskega dela osnutka dolgoročnega plana občine Mozirje — za obdobje 1986—2000 z dopolnitvami 1988, smo upoštevali predvsem: — strokovna priporočila za metodološko poenotenje dolgoročnih planov občine,

— mnenja medresorske komisije z dne 27. 8. 1986,

— ugotovitve in spoznanja nosilcev planiranja v času priprave osnutka.

Dopolnitve in uskladitve dolgoročnega plana občine Mozirje se nanašajo predvsem na obvezna izhodišča dolgoročnega plana SR Slovenije, ki so naslednja: 4685 ha kmetijskih zemljišč, varovalni gozd, pomembnejše izvire: Pečovski studenec, Dupla, Kropa, studenec Črna, Jezere, Kropa, zahodni krak magistralnega vodovoda, rudnine v Radmirju (keramična glina), Karavanško-Kamniško-Savinjski park v regiji, Krajinske parke: Golte, Logarska dolina, Robanov kot, Menina, pomembne kulturne spomenike, regionalne ceste: Mozirje — Golte, sestre Logar — Pavličovo sedlo, Soteska — Logarska dolina, Pesje — Soteska, Črnivec — Radmirje, daljnovod Mozirje — Nazarje in RTP 110/20 KV Nazarje.

Ostale dopolnitve se nanašajo na ugotovitev, da pri prostorskem delu dolgoročnega plana iz leta 1986 ni bila izdelana »Kartografska dokumentacija« na kartah v merilu 1:5000, z vrisom vseh zahtevanih varovalnih in omejitvenih območij, ureditvenih območij naselij in predvidenih posegov na 1. območje kmetijskih zemljišč.

Posegi na 1. območje kmetijskih zemljišč so predvideni v skladu z »Zakonom o urejanju prostora« in »Zakonom o kmetijskih zemljiščih«. Za predvidene površine, ki skupno obsegajo 70 ha, je ugotovljen širši družbeni interes in s tem uresničitev dolgoročnega razvoja občine. Predvideni so naslednji posegi na 1. območje kmetijskih zemljišč:

1. V središču občinskega po-

mena — Mozirje za: obvoznico z avtobusno postajo, družbeno stanovanjsko gradnjo, turistične, športne in rekreacijske dejavnosti, oskrbne in storitvene dejavnosti, za šolo in igrišča, za industrijsko območje Cinkarna, za čistilno napravo, za razširitev pokopališča.

2. V lokalnih središčih —

Nazarje za: gospodarsko cono Prihove, industrijsko območje MGA Nazarje, območje za stanovanja, šport in rekreacijo ob Dreti, širitev šole in vrtca.

Rečica ob Savinji za: dopolnilno stanovanjsko gradnjo, dograditev športno-rekreacijskega območja, gradnjo osnovne šole.

Ljubno ob Savinji za: območje za stanovanja, območja za turistične, športne in rekreacijske dejavnosti v Vrbi, širitev pokopališča.

Luče ob Savinji za: zaokrožitev stanovanjske gradnje Prod.

Gornji grad za: športna igrišča pri šoli, širitev pokopališča, bencinski servis.

3. V turističnih območjih Logarske doline: dograditev stacionarne cone Poljanca, vstopna turistična cona Log.

4. Za komunalne čistilne naprave.

Z navedbo izjemnih posegov v prostor opozarjamo predvsem na konflikte v prostoru, kar pa tudi pomeni, da ostalih posegov v prostor ne obrazlagamo posebej, so pa razvidni iz planske dokumentacije.

Za vsa vodilna naselja so izdelane Urbanistične zasnove — razen za Nazarje in Rečico ob Savinji. Tako v Nazarjah kot na Rečici ob Savinji so bila predvidena območja za stanovanjsko gradnjo na osnovi predhodnih geoloških raziskav spoznana kot neprimerna za gradnjo. Tako sta urbanistični zasnovi za oba kraja opredeljeni kot študijska naloga.

Pri izdelavi dopolnitev dolgoročnega plana Mozirje smo ugotovili, da nam omejitve v prostoru — predvsem 1. območja kmetijskih zemljišč in varovanje naravne in kulturne dediščine — bistveno omejujejo prostorske možnosti za razvoj gospodarstva in poselitve. Zaradi prostorskih možnosti in na osnovi »Študije o možnostih razvoja turizma v občini Mozirje« je v dopolnitvah dolgoročnega plana občine Mozirje dan poseben poudarek turizmu, kot tisti gospodarski dejavnosti, ki bo s svojim pospešenim gospodarskim razvojem povečala svoj delež v družbenem proizvodu občine.

Bogatejša ponudba mesa v Mozirju

ZKZ Mozirje TOZD Trgovina in gostinstvo se je odločila popopriti in obogatiti ponudbo svežega mesa in drugih izdelkov v svoji mesnici v Mozirju. Ta ima sedaj tudi drugo ime — Mesnica — de-

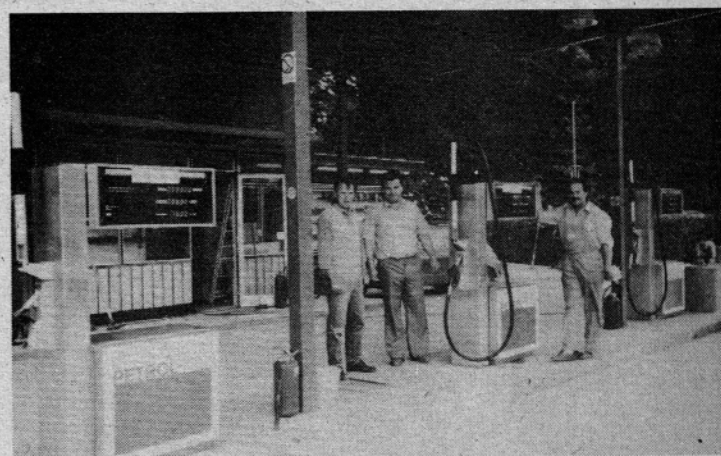

Z boljšo ponudbo mesa je mesnica v Mozirju dobila tudi lepšo zunanjo podobo.

Kartografski del

Kartografska dokumentacija pogojuje uskladitev prostorskega dela dokumenta z zakonskimi določili ter z obveznimi prostorskimi izhodišči, sprejetimi pri spremembah in dopolnitvah dolgoročnega plana SR Slovenije v februarju 1989. Vsebuje pa predvsem vsebinske, metodološke, podatkovne in tehnične spremembe ter dopolnitve, ki jih opredeljuje vsebinski prostorski del planskega dokumenta.

Predsednik IS SO Mozirje
IVO KOS

Ljubno se že nekaj dni ponaša z najmodernejšo bencinsko črpalko v dolini, pa tudi v širši celjski okolici. Ponudba je sedaj kvalitetnejša, izgled črpalke veliko lepši pa tudi varnost je večja. Na sliki: Srečko Esih, delovodja Ingrad iz Celja, ki je bil izvajalec del ter zadovoljna Franc Zamernik in Jože Marolt, ki delata na ljubenski bencinski črpalki.

Preobrazba gospodarstva ne bo enostavna

Na nedavni seji občinskega komiteja zveze komunistov Mozirje so največ pozornosti namenili nalogam komunistov v prehodu na tržne pogoje gospodarjenja. Uvodno razlago je prispeval Janez Živko, član občinskega komiteja in predsednik KPO Gorenje-Glin Nazarje. Uvodoma je poudaril, da ob sicer nujnem prehodu na tržno gospodarjenje ne moremo zanemariti družbeno-ekonomskih razmer, ki so in še vedno vladajo pri nas. Ne zato, ker nam bi moralo biti žal za njimi, temveč zato, ker bodo še dolgo predstavljale veliko oviro pri preobrazbi družbe. »Ni mogoče kar tako mimo regulative, ki je in še vedno vlada v institucijah, ki je reproducirala neproduktivno in nepotrebno delo, da je še danes od občine do federacije ogromna armada ljudi, ki so sami sebi namen, ki so si skozi sisteme financiranja skoncitrirali velik del moči. To velja za vrsto področij od interesnih skupnosti in spremljajočih zavodov, vrste uporabnih in podvajajočih se organov, pa do bistveno predimenzioniranega in neučinkovitega zborničnega sistema. Prav v njih leži velik del krivde za predimenzionirano in nekonistentno zakonodajo, ki je v veliki meri prispevala k hromitvi združenega dela.«

Težavna preobrazba miselnosti

Po njegovih besedah je težko pričakovati njihovo pripravljenost za korenito preobrazbo podjetij, žal pa je takšna miselnost pustila globoke posledice tudi v združenem delu, saj so jo delavcem dve desetletji temeljito vcepili v glave. »Spomnimo se samo vrste konfliktov, ki so se pojavili v OZD, spodbujeni od zunaj in podprti z notranjimi pravoverniki. V trenutku niso bila več v ospredju ekonomska vprašanja in dobiček, temveč izključno kako hitro se kdo prilagaja novim razmeram.« Zaradi tega je danes izredno malo organizacij združenega dela, ki bi se bile sposobne takoj vključiti v boj z razvitimi ekonomijami, četudi bi bili družbeno-ekonomski instrumenti celotne družbe že jutri idealni. V nadaljevanju je spregovoril o bistvenih ovirah, ki onemogočajo uresničevanje najpomembnejših sprememb ekonomske politike v posameznih podjetjih. Res je, da namerava trdno zadržati

na začrtani poti, »vprašanje je le, če ji bodo današnje ekonomske, politične in socialne razmere pustile dovolj časa, da bi z uspehi prepričala večinski del Jugoslavije, da je to edina možna pot.«

Od politike h gospodarjenju

Očitno je, da bo odporov in kritik ponekod vse več, velika je tudi možnost, da bodo te težave nekateri izkoristili za izbruh nacionalnih in političnih programov. Osrednja naloga komunistov v Sloveniji in njihovega vodstva torej je, »da se v večji meri ukvarja z idejnimi preprekami in zavorami v naših sredinah, ki zavirajo učinkovitejšo gospodarjenje in da manj naseda provokacijam slovenske alternative in namišljenim nacionalno-političnim vprašanjem iz nekatere jugoslovanske sredine.« Ob vsem tem vse prevečkrat ponavljamo že ničkolikokrat sprejeta in podprta stališča in usmeritve slovenske zveze komunistov. Komunisti in delavci v proizvodnji potrebujejo takojšnja in jasna izhodišča v zvezi s preobrazbo odnosov v podjetjih, jasno razmejitev odgovornosti, opredelitev nagajevanja in podobno. Preveč se namreč postavljajo v ospredje nekatera druga vprašanja, zanemarijo pa bistvene poti povečevanja učinkovitosti celotne družbene reprodukcije. Po njegovih besedah se že kar preveč ukvarjamo z uveljavljanjem zasebnih podjetij, ki so sicer zelo pomembna, ne pa odločilna za izhod iz krize. Strokovenjaki se iz združenega že selijo na mnogo bolj plačana delovna mesta v teh podjetjih, s primernejšim nagajevanjem pa jih v združenem delu trenutno še ne morejo zadržati. Nujna je torej sočasnost in enakomernost sprememb v vseh delih družbene reprodukcije. Ob tem ne bi smeli dopustiti, »da isti ljudje, ki so sredi 70-ih let najbolj neučakano in radikalno forsirali spremembe, danes razlagajo in učijo novo filozofijo.«

Janez Živko to utemeljuje tudi s tem, da isti ljudje, ki so prejšnja leta predpisovali stroge šablone za OZD, danes na predragih seminarjih in drugih oblikah učijo novo »teorijo«. Gospodarska zbornica stoji ob strani, kakšno je to usposabljanje in njegovi učinki, dobro vemo, v podjetjih pa se

še naprej učijo na napakah. Ob tem so uspešne tiste delovne organizacije, ki se naslanjajo na lastne sile, ki živijo z miselnostjo dobrega gospodarja in ne živijo na račun špekulacij. Res pa je, da so bili prav ti danes dobri gospodarji v svojih naporih samovoljnosti, tehnokrati in podobno.

V nadaljevanju je govoril o majhnem deležu lastnih sredstev, kreditih, obrestih, skratka o nujnosti večje finančne samostojnosti in o potrebnih poteh za doseg tega cilja. Tu je potem nagajevanje, posodabljanje, dogajevanje proizvodnih programov trgu in prilagajanje izdelkov njegovim potrebam, predvsem v smislu donosnosti tega izdelka. S tem je povezano vprašanje odgovornosti, ki je še vedno zamegljena. »Vprašanje produktivnosti, tehnološke urejenosti proizvodnje in predvsem priprave dela je ena naših velikih rezerv, različne sicer od ene do druge OZD, vendar skoraj praviloma povsod ogromna.«

Ob nujnih spremembah na kadrovskem področju se je vprašal, do kod tolerirati ljudi (organizatorje proizvodno poslovnega procesa), ki so produkt dolgoletnih razmer v družbi in konkretni organizaciji, od kod naprej pa to toleriranje ni več umestno.

Tudi to je eno pomembnih idejnih družbenih vprašanj, ki pa se ga noče nihče lotiti. Tudi današnja organiziranost večine podjetij ne ustraja današnjim nalogam in še manj jutrišnjim ciljem. »Vse po vrsti imajo preveč organizacijskih nivojev, težijo za preveliko normativizacijo, se izgubljajo v bolj ali manj neučinkovitih sistemih nagajevanja, imajo zamegljeno odgovornost za najvitalnejša opravila in podobno. Če kje, potem tukaj velja, da ni mogoče kar enostavno prenesti organizacijski krogotok uspešnih svetovnih firm, ker je po sredi preveč nerazjasnenih idejnih ovir.« Tudi reševanja tega problema smo se po njegovem mnenju lotili neke nedoločeno, ne pa na začetku.

Celovito je spregovoril tudi o vključevanju v mednarodno delitev dela in o nujnosti upoštevanja domačega trga ob tem, o odločujoči vlogi informatike na vseh področjih, znanja, o vprašanju lastnine in odnosov v podjetjih, kar so med drugim tudi pogoji za prehod na tržno gospodarjenje. Vsaka OZD mora oceniti, v katerem času in v kakšnem stanju je in vsemu temu podrediti notranje aktivnosti in konkretne poteze. Vsak bi moral gledati na »nove razmere« izdelati svojo strategijo in vizijo razvoja, jo predstaviti ljudem in opredeliti najpomembnejše ukrepe.

Obširne in tehtne uvodne besede Janeza Živka, člana OK ZKS Mozirje in predsednika poslovnega odbora Lesne industrije Gorenje — Glin, sta povsem konkretno potrdila Ivan Kramer, direktor Modne konfekcije Eltroj in Jože Kuder, direktor delovne organizacije MGA — Nazarje, organizacij torej, ki sta v preteklosti prehodili precejšnjo mero »samovoljne« in »tehnokratske« poti, danes pa so v obeh dobri gospodarji z visoko udeležbo v mednarodni delitvi dela, z visoko kakovostjo izdelkov in jasno opredeljenim razvojem. V nadaljnji razpravi je bilo seveda slišati še več pripomb, kritik, predlogov in razmišljanj, ki jih bo posebna skupina strnila v celoto in dodala uvodni razpravi. Tehtno gradivo, ni kaj.

R. P.

Janez Plesnik

Priznanja dobrim gospodarstvenikom

V prisotnosti mnogih uglednih gostov iz obeh občin — Velenja in Mozirja so v banketni sobi hotela Pako podelili priznanja Savinjsko-Šaleške gospodarske zbornice za lansko leto. Dobitnike priznanj je nagovoril predsednik zbornice Janez Basle, ki je poudaril, da danes še kako potrebujemo uspešne gospodarstvenike in da so priznanja, ki jih zbornica podeljuje spodbuda vsem: tem ki so jih prejeli in tistim, ki delajo v gospodarstvu in organih zbornice.

Najvišje zbornično priznanje — zlato plaketo je iz rok Janeza Basleta prejel direktor delovne organizacije Gorenje MGA Nazarje Jože Kuder, ki je tudi sam prejel srebrno plaketo te zbornice. Delovna organizacija Mali gospodinjstvi aparat Nazarje je zlato plaketo prejela za nadpovprečne gospodarske rezultate in visok delež izvoza. Jože Kuder pa je prejel srebrno priznanje za

uspešno vodenje te delovne organizacije, ki je prav pod njegovim vodstvom postala vzorčna organizacija v sistemu Gorenja.

Srebrne plakete so prejeli še: Ferdo Erjavc za vodenje tozda Kemija Mozirje, Magda in Mirko Cigale za uspešno vodenje skupne obratovalnice, kjer sledita s kakovostnimi proizvodi zahtevam trga, Roman Jurič za razvoj in organizacijo inovacijske dejavnosti, Jože Zajc za delo na področju financ v delovni organizaciji ESO in organih Ljubljanske banke, Albin Repše za uspehe pri razvoju sistema za zagotavljanje kakovosti v sozidu Gorenje ter Anton Pečovnik in Viktor Živkovič oba za ustvarjalno in zavzeto delo v Obrtnem združenju Velenje.

Diplome Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice pa so prejeli: Ivan Kreft, Jakob Filač, Jože Borštnar in Maša Valentinčič ter Ferdo Grmič.

(mkp)

Direktor MGA Jože Kuder prejema priznanje Savinjsko-Šaleške gospodarske zbornice.

»Oskrba z lesom nas ne skrbi«

V nizu razgovorov z vodilnimi gospodarstveniki smo se tokrat odločili za intervju z direktorjem največje delovne organizacije v naši občini Gorenje Glin Nazarje ing. Janezom Živkom.

SN: V zadnjih letih smo pričali dovolj dobrim gospodarskim rezultatom vašega delovnega kolektiva. Se ti trendi nadaljujejo tudi v teh mesecih?

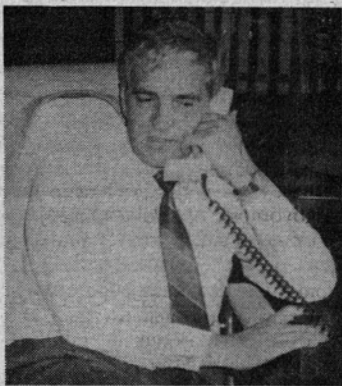
ŽIVKO: Ko govorimo o rezultatih gospodarjenja v Glinu, lahko ugotovimo, da so trendi na posameznih področjih gospodarjenja še vedno pozitivni in da se po tej plati globalne usmeritve, ki smo jih pred nekaj leti sprejeli, uresničujejo. Leta 1986 smo s sanacijskim programom postavili dovolj jasne cilje na vseh področjih do leta 1990, s spremembo organiziranosti pa tudi globalne cilje do konca naslednjega srednjeročnega obdobja. Sedaj smo pričali velikim spremembam pogojev gospodarjenja v naši državi. Osebnostno iskreno upam, da se bodo vsaj osnovni cilji naše vlade uresničili. Te spremembe pa postavljajo sleherno delovno organizacijo v popolnoma drugačno situacijo kot do sedaj. Zato bi rekel, da z našimi gospodarskimi rezultati glede na razmere, ki prihajajo ne moremo biti zadovoljni. Pri teh razmerah mislim predvsem na sposobnost hitrega prilagajanja tržnim razmeram gospodarjenja. S celovito analizo smo ugotovili na katerih segmentih poslovanja so naše šibke točke in odpravljanje le-teh bo naša glavna naloga v naslednjih mesecih in letih.

SN: Danes vsi prisegajo na izvoz kot rešilno bilko našega gospodarstva. Kakšni so vaši načrti za prodiranje na izvozna tržišča?

ŽIVKO: S sanacijskim programom, ki sem ga že omenil, smo opretili kot svoj strateški cilj bistveno večjo vključenost naše delovne organizacije v zunanjetrgovinsko menjavo in to predvsem iz dveh razlogov: prvič, ker smo se že takrat zavedali, da bodo tržne možnosti na domačem trgu vse manjše in je zato treba najti druga tržišča. Drugič pa zaradi tega, ker vključenost v zunanjetrgovinsko menjavo prinaša poleg ostalih učinkov tudi vrsto drugih prednosti — siljenje k izboljšanju kvalitete, učinkovitost poslovanja, izboljšanje in obvladovanje celotnega poslovnega procesa. V letu 1986 smo izvozili za 2,5 milijona dolarjev izdelkov, za letošnje leto pa planiramo, da bi moral naš izvoz znašati okrog 18 milijonov dolarjev. Če vemo, da smo v lanskem letu realizirali za okoli 9 milijonov dolarjev konvertibilnega izvoza, torej bistveno več kot leta 1986, potem je treba priznati, da je bil letošnji plan izvoza zelo optimistično postavljen. Jasno pa je, da ga bomo poskušali na vsak na-

čin doseči. Rezultati prvih petih mesecev kažejo še na precejšnjo zaostajanje za tem ciljem, vendar se nam v drugem delu letošnjega leta vključuje v izvozno proizvodnjo tudi nova investicija, ki naj bi bistveno pripomogla, da se ta cilj doseže.

Izvoz je tudi pomembno gonilo za prestrukturiranje in posodobitev proizvodnje, tako z vidika

ing. Janez Živko

sami proizvodnih programov, kot tudi z vidika tehnološke usposobljenosti. Zato ostaja izvoz v taki funkciji, kot smo jo v preteklosti opredelili. Novi pogoji gospodarjenja bodo verjetno terjali, da bomo zadane izvozne cilje še enkrat pretehtali in jih verjetno postavili še bistveno višje.

SN: Mislim, da lahko trdimo, da je v naši občini premalo razvita razvojna dejavnost. Pred nekaj meseci je Glin začel formirati razvojni oddelek. Kako daleč ste na tem področju?

ŽIVKO: Vse te spremembe, posebej na razvojnem področju, niso možne brez stalnega in načrtnega dela na področju razvoja v najširšem pomenu te besede. Pod razvojem pa ne moremo in ne smemo smatrati samo tisto, kar se dogaja na tehničnem področju, ampak razumemo pod razvojem tudi razvoj vseh funkcij poslovnega procesa. Mi smo v okviru tega dali posebno mesto in teži razvoju informatike, zavedajoč se vseh težav, ki nas čakajo, kajti brez prve informatizacije celotnega poslovnega procesa ni mogoče učinkovito obvladovati. Po moji oceni se je ravno na tem področju v zadnjih treh letih na Glinu naredilo največ. Ker je to področje tako pomembno, smo se odločili za nadaljnje investiranje v to področje, tako da bomo do konca prihodnjega leta dovolj kvalitetno pokrili vsa področja poslovnega procesa z informatiko.

Razvojno-tehnično področje je bilo in je še šibka točka Glina in ne uspeva v zadostni meri slediti spremembam, ki se postavljajo na trgu. Zato smo oblikovali in registrirali raziskovalno enoto, v kateri se naj bi opravljale najosnovnejše raziskave za vse programe Glina, pred nami pa je formiranje učinkovitega oblikovalnega oddelka,

brez katerega je Glin posloval vso svojo zgodovino. Sicer pa smo leta 1984 podelili prve štipendije na ustrezni fakulteti in v kratkem naj bi prvi diplomanti prisli v našo firmo. To bo za nas seveda zelo dobrodošlo.

SN: Pred nekaj leti je strategija občinskega gospodarstva v celoti slonela na razvoju Glina. Glin je bil celo imenovan za vlečnega konja mozirskega gospodarstva. Ali menite, da bi bila še danes taka usmeritev umestna in smotrna?

ŽIVKO: Številni rezultati in statistika so morda nekoč dajali Glinu nalogo vlečnega konja, vendar mislim, da je bila taka usmeritev v šeskozi zgrešena, kajti praksa je dokazala, da so se ob Glinu na tem področju razvile dovolj kvalitetne delovne organizacije, predvsem Elkor, MGA, Kovinarstvo, Smreka in je zato Glin lahko samo eden izmed dejavnikov v uspešnem razvoju te družbenopolitične skupnosti. Spremenjeni odnosi na področju gospodarjenja pa takšne vezi ne delajo več tako pomembne. Zato mislim, da se mora vsaka delovna organizacija zavedati svoje odgovornosti pri razvoju te družbenopolitične skupnosti. Sicer pa ima vsaka firma zase še dovolj manevrskega prostora predvsem na področju medsebojnega sodelovanja in povezovanja ter iskanja skupnih rešitev za naprej. Tako ima na primer vsaka firma odgovornost za razvoj drobnega gospodarstva, bodisi v zasebnem ali družbenem sektorju. Seveda je vprašanje, koliko je posamezna delovna organizacija že strokovno, kadrovska in programsko usposobljena za to, mislim pa, da glede na informacije, s katerimi razpolagam, da se vsi intenzivno pripravljajo na pomembnejše premike na tem področju.

SN: Vsa lesno predelovalna industrija se srečuje s hujšim problemom zagotavljanja kakovostne lesne mase. Kako vi rešujete te probleme?

ŽIVKO: Lesna surovina je gotovo eden izmed predpogojev za nadaljnje delo. V zadnjih letih opažamo na tem področju negativne trende — padanje količin lesa, ki ostaja v tem prostoru. Zaradi precejšnjega odliva lesne mase izven občine prihaja tudi do padanja povprečnih premerov in kvalitete lesa. K temu je pripomogla tudi ekološka situacija. Takšno stanje je posledica neobvladovanja tega področja, gledano z najširšega aspekta, predvsem pa pomanjkanja pravnih medsebojnih povezav in pomanjkanja nadzora, da bi se stvari odvijale v skupno dogovorjeni smeri. Problem je tudi prešibka povezanost, pa ne toliko formalna, ampak vsebinska, celotne repozitive — torej od kmeta pa do izdelovalca finalnih izdelkov. Spremenjene

razmere terjajo nove odnose na tem področju. Kljub temu nas oskrba z lesom ne skrbi preveč in sicer iz dveh razlogov: prvič, ker bomo že prihodnje leto vso lesno maso predelovali v polfinalne in finalne proizvode, pri tem pa pri polfinalnih proizvodih ne mislim na deske in drugič, ker so cene hlodovine že danes izenačene s svetovnimi cenami. Na tem področju so bili gozdarji hitrejši od drugih panog v industriji in že danes dosegajo svetovne cene. Posledica tega je, da se vse bolj razmišlja o nakupu surovine drugod, oziroma so tu že čisto konkretne poteze — naročilo iz tujih trgov, kjer je te surovine še dovolj.

SN: Od novega leta ste organizirani brez tozov. So se v pol leta že pokazali kakšni rezultati novega organiziranja?

ŽIVKO: V Glinu nikoli nismo imeli težav s temeljnimi organizacijami in niso predstavljale nekega samovoljnega obnašanja mimo dogovorjenih zadev. V te spremembe smo šli predvsem zaradi tega, ker smo se zavedali sprememb v pogojih gospodarjenja, ki prihajajo. Zakonodaja, ki je bila sprejeta veliko pozneje, predvsem zakon o podjetjih, je pokazala, da so bile te usmeritve pravilne. Začasno smo šli v neko centralizacijo firme, v glavnem zaradi tega, da bi izboljšali delovanje nekaterih osnovnih funkcij — mislim predvsem na tehnološko-razvojno dokumentacijo oziroma na vse poslovne funkcije. To je le časna rešitev, končna pa je formiranje dveh, treh ali štirih programskih celot, ki bodo v največji možni meri postavljene tako, da bodo lahko obvladovale ekonomičnost svojega proizvodnega programa. Ali z drugimi besedami — na področju organiziranosti se bo vedno kaj dogajalo, vendar pa bomo morali ob koncu letošnjega ali v začetku prihodnjega leta sprejeti nekatere organizacijske oblike, ki bodo veljale neko daljše obdobje. To je odvisno tudi od zakonodaje, ki bo sprejeta meseca julija v zvezni skupščini.

SN: Vodenje največjega kolektiva v naši občini gotovo ni enostavna stvar. Kakšna je vaša strategija vodenja?

ŽIVKO: Pristopi k vodenju so zelo različni. Razmere v zadnjih dvajsetih letih so zelo deformirale odnose v združenem delu. V ospredje so postavljene obrobne stvari. Predvsem sta bila zapostavljena znanje in strokovnost. S spremenjenimi pogoji gospodarjenja bo treba spremeniti zakoreninjeno miselnost, vendar pa tudi že sprejeta zakonodaja ne razčiščuje dovolj kompetentnosti vodilnih ljudi na nekaterih področjih in da je še vedno preveč zamegljena odgovornost med vodenjem in upravljanjem.

RAJKO PINTAR

Hmelj — zeleno zlato

V tem letnem času, ko na poljih vse hitro raste, se zdi, da hmelj prav drvi v višino. Njive, na katerih pridelujemo hmelj kmalu postanejo nepregledne in vrh se spoji z gozdom v ozadju. Za oko, potrebno počitka na zeleni barvi, je tak pogled blagodejen. Blagodejen pa je tak pogled tudi za ljudi, ki ta hmelj pridelujejo in od sadov svojega dela in vlaganja živijo.

Hmelj je kultura, za katero velja, da v današnji zaostreni gospodarski situaciji in še posebej v kmetijstvu, prinaša še dokaj ugodne ekonomske rezultate. Večina hmelja je prodanega za več let v naprej na zahodnoevropsko, ameriško in japonsko tržišče po ceni, ki jo inflacija ne požira vsak dan. Da to slovenski hmeljarji dosežemo in vzdržujemo, se moramo stalno prilagajati tem tržiščem, predvsem po kvaliteti pridelanega hmelja. Še posebno pozornost moramo posvečati škropljenju hmelja za zatiranje bolezni in škodljivcev. Uporabljajo se lahko samo v svetu priznana škropiva, ki še obvarujejo pridelek hmelja, ne da bi se to poznalo na aromi hmelja in tudi v tleh. Za stalno prisotnost na svetovnem trgu je zelo pomembno, da pridelamo zadostne količine hmelja. Zato se hmeljarji najbolj bojimo raznih naravnih katastrof, ki lahko pridelek precej zmanjšajo. Skušamo si pomagati z obrambo pred točo, namakanjem ipd.

V Sloveniji pridelamo okrog 4.000 ton hmelja na 2.400 ha hmeljišč. Največ hmeljišč je v Spodnji Savinjski dolini.

Pri Zgornjesavinjski kmetijski zadruzi pridelujemo hmelj na 63,7 ha zemljišč, od tega trije kooperanti na 2,4 ha, ostalo pa v okviru lastne kmetijske proizvodnje. Pridelek hmelja bi moral biti ob normalnih vremenskih pogojih preko 100 ton, vendar so v zadnjih letih toča in suša zmanjšali pridelek za 20 — 30%. Prav zaradi tega smo se odločili, da bomo tudi del naših hmeljišč usposobili za namakanje.

Hmeljišča na Rečičkem polju bodo z namakalnim sistemom in bobenskim namakalnikom namakali z vodo iz Grušoveljske stuge. Dela, ki jih bodo po predvidevanjih izvedli v jesensko-zimskem obdobju 1989/90, bodo v pretežni meri financirani iz zbranih

sredstev Zveze vodnih skupnosti Slovenije.

Na prvi pogled so vsa hmeljišča enaka. Vendar to ni res. Poznamo več sort hmelja. Značilen in zelo iskan ter cenjen na svetovnem trgu je Savinjski golding, ki da poseben vonj in okus pivu. Vzrok, da ne pridelujemo sorto Savinjski golding na vseh površinah je predvsem v tem, ker zahteva, ko dozori, zelo kratek čas za obiranje. Zaradi tega, da se obiranje podaljša na tri do štiri tedne in tudi zato, ker v svetu iščejo vedno nove rešitve za večji izbor hmelja, se Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo iz Žalca že vrsto let uspešno trudi, da bi vzgojili nove, kvalitetne sorte. Tako danes pridelujemo sorte kot so: Savinjski golding, Aurora, Atlas, Blisk, Apolon, Bobek in druge.

Vse te sorte se poleg časa dozoritve razlikujejo tudi po vsebovanju aromatičnih snovi. V zadnjih letih so na IHP Zalec vzgojili povsem nove sorte, zelo podobne Savinjskemu goldingu, ki dozori kasneje in raztegnejo čas obiranja.

Slovenski hmeljarji smo poslovno povezani v Poslovni skupnosti hmeljarstva Slovenije. Ta skupnost je lahko za vzgled vsem poslovnim skupnostim, ki delujejo na področju kmetijstva. Tudi pri prodaji hmelja nastopamo enotno, saj veliko večino hmelja prodamo preko Hmezad — Export — importa. Naložalne konkurence med pridelovalci hmelja zato ni. Na trgu odloča le kvaliteta, ki bi morala biti povsod in ne samo v hmeljarstvu, odločilna za uspeh. Pridelovanje hmelja je izrazito sezonsko naravnano. Prva konica dela je v aprilu in maju, ko je potrebno napeljati vrvice in omogočiti hmelju, da se začne vzpenjati proti vrhu hmeljske žirnice.

Obiranje hmelja pa je že tradicionalen obred, ki je zaposlil na stotine obralcev. Danes se obira strojno, a je tudi stroj nemočen, če ni prisoten človek. Da bi lahko opravili vse delo v konicah pravočasno, moramo zaposliti sezonske delavce. Doma teh delavcev praktično ne najdemo, kar je ob naraščajočem številu brezposelnih pravzaprav čudno. Ali še res velja za nekatere delo na polju za nečastno?

ANDREJ PRESEČNIK

Plinovod tudi v naši občini?

Predstavnik Petrola je pred dnevi seznanil direktorje naših delovnih organizacij z načrti o možni napeljavi plinovoda tudi v naši občini. Petrol ima dokaj razširjeno mrežo plinovoda, v nadaljnjem petletnem obdobju pa načrtujejo razširitev plinovoda v velenjsko občino. Ker bodo plinovod potegnili tudi do Keramike v kraju Gorenje, obstaja možnost povezave tudi z mozirsko občino. Seveda pa bo potrebno najprej ugotoviti potrebe našega gospodarstva po tej vrsti energije in se na osnovi zbranih podatkov odločiti o smotnosti gradnje plinovoda v mozirski občini.

Petrol uvaža zemeljski plin iz Sovjetske zveze, v bodeče pa ga bo uvažal tudi iz Alžirije. Večino plina porabi industrija, ne tako majhen delež pa gre tudi za široko potrošnjo — torej za gospodinjstva.

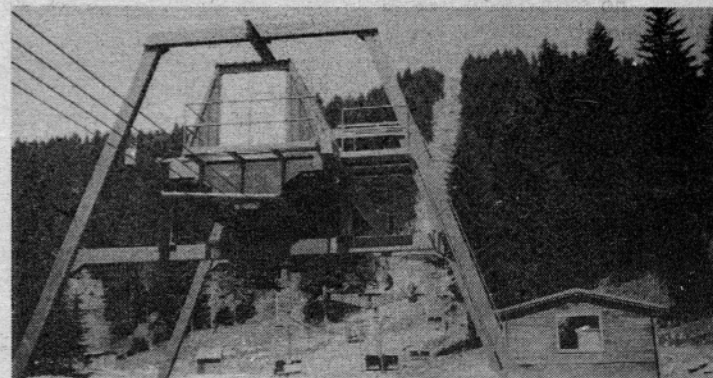
Pri odločitvi o priključitvi na plinovod gre predvsem za to, ali je takšna energija rentabilna. Predstavnik Petrola je zatrjeval, da je

plin konkurenčen naftnim derivatom.

Zaenkrat se raziskuje možnost napeljave plinovoda do Mozirja in Nazarja, kjer so največji porabniki energije v naši občini: Gorenje Glin, Elkor in Gorenje Mali gospodinjstvi aparati. Pri tem pa moramo vedeti, da Glin uporablja predvsem lastno energijo iz lesenih odpadkov, s katero oskrbuje tudi okolico.

Kakorkoli že, možnost oskrbovanja s to vrsto energije je gotovo treba raziskati. Zato so direktorji dobili vprašalnike, s pomočjo katerih se bodo v kratkem ugotovile potrebe po tej vrsti energije. Ker gotovo obstaja določen interes tudi med širokimi potrošniki energije pa bo Komunala ugotovila potrebe tudi med gospodinjstvi v Mozirju in Nazarjah. V spodnjem koncu doline je že dolgo prisotna želja po toplotni. Morda pa je bližja rešitev s plinovodom?

R. P.

Težko pričakovana pridobitev na Golteh — dvosedežnica Smrekovec je nared in je že prepeljala prve potnike od hotela na Stare stane.

Postali so mladinci

Kot vsako leto so se novospregjeti člani mladinske organizacije zbrali v Savinjskem gaju, kjer so se zabavali, saj je bil to njihov praznik. K mikrofonu smo povabili mladince, ki so nam radi povedali, kakšni so občutki, ko postaneš mladinec ali mladinka!

Anita Atelšek
— OŠ Ljubno ob Savinji:

Vsi sedmošolci smo težko čakali na trenutek, ko bomo postali člani mladinske organizacije. V pripravah na ta dan smo posebno skrb posvetili temu, kako bomo na sprejemu oblečeni. Čisto nekaj drugega je, če si mladinec in ne več pionir. Tudi starejši nas sedaj ne bodo mogli več zafrkavati s »pionirčki«.

Mladinska organizacija na naši šoli bi morala biti bolj organizirana, njeno delo pa pestrejšje. Večkrat bi morali organizirati družabne popoldneve z drugimi šolami.

Jožica Voler
— OŠ Luče

Doma sem iz Raduhe. Do šole imam 7 km. V šolo se vozim s kombijem. Že lani sem bila sprejeta med mladince. Naša mladinska organizacija pripravlja ples, včasih pa tudi kakšne druge prireditve. Večkrat se na sestankih pogovarjamo tudi o problemih mladih, beremo časopise, govorimo o štipendijah in zaposlovanju. Tudi s politiko se ukvarjamo. Seznanjamo se s perečimi problemi v Jugoslaviji in Sloveniji. Imamo tudi predloge, kako bi rešili naše probleme. Predvsem bi moral zmagati razum. Drugače pa je v Lučah lepo. Pogrešam le kino.

Zdenko Purnat
— COŠ Gornji grad:

V rokah imam lučko. Ta je bila včeraj, ko sem bil še pionir, enako dobra kot danes, ko sem že mladinec. Torej se ni nič spremenilo. V šoli so mi rekli, da bom sedaj lahko sodeloval v raznih organizacijah, jaz pa še ne vem, v katerih bi najraje sodeloval. Najbolj pa me zanima šport. Drugače pa je prišel nekdo na šolo in nam povedal, katere pravice in dolžnosti imamo mladinci. Kam bom šel po osnovni šoli, še ne vem. Tudi zanima me še ne preveč, saj imam še eno leto časa, da se odločim. Toda, če bi se moral sedaj odločiti, bi šel pa kar na gozdarsko šolo.

Matjaž Funtek
— OŠ Luče:

Jaz pa se danes ne počutim nič drugače kot včeraj, ko sem bil še pionir. Sem pa ponosen, da sem mladinec. Naučili so nas, da se moramo danes še posebej lepo obnašati in reči »hvala«, ko bomo dobili značko in izkaznico. Doma sem iz Podvolovljeka, kjer smo zelo razburjeni, ker nam mislijo nekateri potopiti dolino, ampak mi tega ne bomo pustili.

RAJKO PINTAR

V prejšnji številki Savinjskih novic smo poročali o obisku Franklina Lindsaya v naši dolini. Danes objavljamo fotografijo, ki prikazuje vodji zaveznških misij pri štabu 4. operativne cone, pripadniki cone in domačinke pred gostilno Trobej v Gornjem gradu 2. 8. 1944 leta.
1. vrsta: Bogomilov (vodja sovjetske misije), Milena Veršnik-Matičeva, Peter Brajovič-Pero, Mara Bergant por. Topolovec, Franklin Lindsay (vodja angloameriške misije)
2. vrsta: neznana partizana, Nata Trobej — gostilničarka, Breda Veršnik-Matičeva, propagandist 4. operativne cone, Vida Prislán, Mica Slatinšek-Tičarjeva.

Helikopter reševal potnike iz gondole

Kot že tolikokrat, je tudi 10. junija krenila gondola z Golt v dolino. Vendar se je tokrat voznja končala bistveno drugače, kajti pretrgala se je vlečna vrvi. Avtomatika je delovala in gondola je sunkovito obstala. Zaradi silovitega sunka je potnike razmetalo po kabini. Več potnikov se je poškodovalo, nekateri so bili v nezavesti in šoku. Med poškodovanimi je bil tudi spremljevalec, zato je bil položaj toliko težji. Kaj storiti, kako učinkovito pomagati potnikom, ki so ujeti v kabini visoko nad zemljo?

Takšna je bila hipotetična postavka nesrečnega dogodka, s pomočjo katere so v Rekreacijsko-turističnem centru Golte želeli preveriti svoje delovanje v primeru resnične nesreče te vrste. Bistvo vaje je bilo usklajeno sodelovanje pilotov letalske enote Republiškega sekretariata za notranje zadeve, gorskih reševalcev iz Kranja in Celja ter seveda delavcev RTC Golte. To je bila prva vaja v Sloveniji in Jugoslaviji, ko so ponesrečenca iz gondole reševali s pomočjo helikopterja in je bila še kako dobrodošla za letalsko enoto in njene pilote, za gorske reševalce, predvsem pa je bila nov korak v zagotavljanju varnosti za vse obiskovalce centra na Golte.

Pa si pogljemo, kako je potekalo nadaljevanje akcije od tistega trenutka, ko se je gondola ustavila. Najprej so dali navodila potnikom, seveda tistim, ki niso bili poškodovani, naj ne odpirajo vrat in naj se pomirijo ter čakajo na pomoč.

Strojnik je o nesreči takoj obvestil Postajo milice Mozirje in stalno službo UNZ Celje, tajnica DORTC Golte pa Občinski center obveščanja Celje.

Tehnični vodja je ugotovil, da je nujna pomoč helikopterja in da so vremenske razmere ugodne za to vrsto reševanja. Zato je poklical stalno službo UNZ Celje, ki je takoj ukrepala.

Na kraj nesreče so pričeli prihajati reševalci, na poti pa so bile ekipe prve pomoči z zdravniki.

Cepav je akcija bliskovito stekla pa so to bile dolge minute čakanja za nesrečne potnike v gondoli.

Prvi je do potnikov prišel gorski reševalec dr. Tone Zunter, ki se je kar po vrvi spustil do gondole. Njegova naloga je bila ugotoviti število težje ranjenih in jih pripraviti za transport.

Medtem je z brniškega letališča poletel helikopter AB 212 Agusta Bell, ki je že ničlikokrat posredoval pri nesrečah v gorah. Tokrat pa se je prvič preizkusil tudi v reševanju potnikov iz gondole. Na točno izbrani točki nad gondolo je lebdel v zraku in s pomočjo jeklene vrvi so ponesrečenca varno potegnili v helikopter ter jih odpeljali na mesto, kjer so pri-

padniki civilne zaščite iz Mozirja in Velenja pripravili zasilne ambulante. V akciji je sodeloval še helikopter Ranger, iz katerega so snemali celotno dogajanje. Vse take izkušnje bodo reševalcem prišle še kako prav, če v resnici pride do tovrstne nesreče.

Vseh ponesrečenecv niso rešili s pomočjo helikopterja, saj so se v reševanje aktivno vključili tudi gorski reševalci z Mariner pripravo in Gremingerjevim sedežem. S tem načinom so ponesrečenca potegnili iz gondole in jih spustili na zemljo, kjer so že čakale ekipe prve pomoči.

Pomembno mesto v celotni reševalni akciji so imeli tudi delavci milice in seveda delavci RTC Golte. Ti morajo poleg rednega opravljanja nalog na svojem delovnem mestu, znati tudi preiščljeno, hitro in učinkovito ukrepati, če se zgodi nesreča, saj jim je ob eni vožnji z gondolo zaupanih 64 ljudi.

S prikazom reševanja iz gondole so delavci RTC Golte želeli preizkusiti svojo usposobljenost za ravnanje v takih primerih. Tudi na tak način bi radi zagotovili kulturno ponudbo, kamor varni prevozi gotovo sodijo.

RAJKO PINTAR

Vaja na Golte je pokazala, da je reševanje ponesrečenecv iz gondole možno izvesti tudi s pomočjo helikopterja.

Delavnice pod posebnimi pogoji so še kako potrebne!

Tudi v naši občini so otroci, ki so potrebni pomoči vse življenje. Pri vsej tej dirki kaj radi pozabimo, da so tudi oni del našega vsakdana.

Narava se rada poigra pri ustvarjanju. Človeku večkrat ne prizanesi. Kako težko pričakujemo novo bitje, vedo vsi starši. Kako hudo je, ko opazimo, da je naš otrok drugačen, pa lahko povedo samo starši »naših večnih otrok«. Njihovo življenje se ponavadi popolnoma spremeni, posebno če tak otrok ostane v družini. Takih otrok je v naši občini kar veliko, zato smo tudi ustanovili društvo, ki skuša nekako povezati te starše med sabo, da ob svojih srečanjih vsaj nekomu zaupajo bolečino, nekemu, ki jim bo znal prisluhniti. Včasih so se skušali tudi posmehovati. Te naše otroke moramo sprejeti medse in jim pomagati, zato želimo, da bi tudi v društvu sodelovalo kar največ občanov.

Veliko naših otrok je vključenih v zavodih ali v delavnicah v Celju. To našo občino resnično veliko stane. Po tistem si v društvu prizadevamo, da bi takšno delavnico z varstvenim oddelkom poskušali v naslednjih letih ustanoviti v naši občini. Seveda so to sanje, ki so težko uresničljive, saj vemo, da je pri vsaki stvari v ozadju denar.

Nekateri se odločijo za vključitev otroka v zavod, drugi pa obdržijo otroka v domačem okolju. Seveda za te otroke bi bilo najbolj primerno vsaj dnevno varstvo, ki bi bilo v bližini doma.

Hudo je dati malega otroka v zavodsko varstvo. Vsakokrat ko ga obiščeš, odhajaš s težkim srcem domov. Samo zavest, da se bo otrok nekaj naučil, je že veliko. Tako sta pripovedovali mami dveh »otrok«, ki imata otroka vključena v delavnici v Celju. Eden od njih stanuje v domu delavnice in prihaja ob petkih do-

mov. Druga pa je sposobna za dnevno vožnjo. Kakšen napor je za »otroka«, ki zgubi 4 ure časa samo za vožnjo, si lahko sami predstavljamo. Ti »naši otroci« pa so potrebni še več počitka. Ob razgovoru z Bernardo, ki se prvo leto vozi v Delavnico pod posebnimi pogoji v Celje, smo spoznali, kako potrebno bi bilo ustanoviti Delavnico v naši občini. Da je potrebna vključitev po končanem usposabljanju v delavnice, lahko pove tudi Bernardina mama. Hčerko je imela nekaj časa doma. Seveda, ko je bila v službi, je bila hčerka sama. Ti otroci se sami ne znajo zaposliti, zato so tudi starši v takem slučaju v službi manj skoncentrirani, saj nehoti uhajajo misli k svojemu »otroku«. Mami tudi povesta, kako so otroci srečni, ko dobijo nagrado za svoje delo. Tako Bernarda kot Srečko se pohvalita, da dobita »plačo«.

Srečko stanuje v Celju. Mami- ca vsa srečna pove, kako je sin zadovoljen v delavnici in da je vključen in da je lahko zaposlena. Še bolje pa bi bilo, če bi bila delavnica v bližini doma naših otrok. Saj družinska ljubezen tem otrokom pomeni vse. Otroci, ki je bil v zavodu, se je naučil veliko stvari, seveda glede na njegove sposobnosti. Škoda bi bilo, da bi vse to pozabil, za kar so najprimernejše delavnice.

Kaj pa otroci, ki so doma? Tudi na nje ne smemo pozabiti. Starši teh otrok so se morali odločiti marsikomu. Takšen otrok jih potrebuje 24 ur. Večji je, več časa mu morajo posvetiti. Kako hudo je takrat, ko morajo po uradnih poteh. Kam z otrokom? Prijetno bi bilo, da bi bil v bližini vsaj »Oddelek z občasnim varstvom«, kot je napisala tov. Marjana Fale. Marsikatera mamica oz. oče bi si globoko oddahnil-a. Okolica pa bi bila bolj seznanjena z »našimi otroci«.

Darinka Marolt

Ocenjevanja že tečejo

Celjska turistična zveza bo tudi letošnje leto izvedla isto ocenjevanje, kakor jih izvaja že vrsto let in sicer: ocenjevanje krajev, ocenjevanje urejenosti šolskih okolij, ocenjevanje gostišč, ocenjevanje turističnih društev in njihovih delavcev. Prva tri ocenjevanja že tečejo. Turistična društva so dobila posebne obrazce. Najprej se sama ocenijo, nakar bo na podlagi njihovih predlogov to nalogo opravila še komisija Celjske turistične zveze.

Na podoben način teče ocenjevanje šolskih okolišev. Ta bodo ocenjena v drugi polovici junija, ko bo tudi prvi krog ocenjevanja krajev, drugi krog ocenjevanja krajev pa bo julija, ker mora celjska turistična zveza do konca meseca posredovati najbolj ocenjene kraje v posameznih skupinah Turistični zvezi Slovenije, ki nato izbere najlepše kraje v slovenskem merilu.

V vseh letih nazaj so se mozirska turistična društva uvrščala zelo visoko tudi v slovenskem merilu. Isto velja tudi za šolske okoliše. Glede na to, da je v zadnjih nekaj letih spet čutili povečano aktivnost turističnih društev v celi občini, lahko pričakujemo dobre rezultate tudi letos.

J. M.

Praznik Nazarij

V krajevni skupnosti Nazarije so slovesno obeležili krajevni praznik. Slavili so zadovoljni, saj so v tem industrijskem središču Zgornje Savinjske doline v zadnjem obdobju opravili veliko nalog in načrte v celoti uresničili, ob številnih rednih dejavnostih pa jih v tem času čaka še nekaj zelo pomembnih akcij. Razveseljiva je tudi ugotovitev, da so v delo organov krajevne skupnosti in dvanajstih društev in družin vključili veliko število prebivalcev pripravljenih za delo in temu primerni so tudi dosežki.

Lani smo veliko opravili na komunalnem področju, še več časa in naporov pa so namenili pridobivanju najrazličnejše dokumentacije za letošnje in prihodnje naloge. Predvsem to velja za priprave na gradnjo prepotrebne mrliške vežice, ki je za Nazarije več kot nujnost. Večino potrebnih papirjev sedaj imajo, imenovali so tudi gradbeni odbor, katerega naloga med drugim tudi je, da pridobi dodatna finančna sredstva. Referendumskih in drugih sredstev je namreč premalo, predračunska vrednost objekta pa je 555 milijonov dinarjev. Obenem s tem so se pripravili in delno že

izvajajo dela pri širitvi telefonskega omrežja, načrtujejo ureditev prometa v kraju in dodatno širitev avtobusne postaje, daljinskega ogrevanja, nakupili so precej zabojnikov za smeti, tudi letos pa bodo opravili še številna ostala dela na komunalnem in drugih področjih.

Posebej velja omeniti delo turističnega društva, ki so ga ustanovili lani. Želijo predvsem urediti in olepšati kraj ter pripravljati različne prireditve. Opravili so očistevalne akcije po vsem kraju in okrog stanovanjskih blokov, ki so po tem kar »hrepeneli«, postavili lične koše za smeti in smerokaze, dali pobudo in sodelovali pri osvetlitvi nazarske cerkve, in še bi lahko naštevali.

Naštevane dela vseh društev in ostalih organizacij bi terjalo preveč prostora in časa, je pa resnično bogato in raznoliko, dobro dela poravnali svet, potrošniški se bori za boljše oskrbo v kraju, socialistična zveza pa si močno prizadeva, da bi za svoje delo pridobila več aktivistov središču krajevnih skupnosti in v vseh njenih vaseh in zaselkih.

J. P.

Banka z mladimi

Ljubljanska banka je znana po prizadevanjih za delo z mladimi. Dolga leta bdijo nad delom šolskih hranilnic, ki ostajajo še naprej prvo srečanje mladitve z denarnim poslovanjem. Na eni strani se pojavljajo učenci kot varčevalci, na drugi pa kot delavci šolske hranilnice.

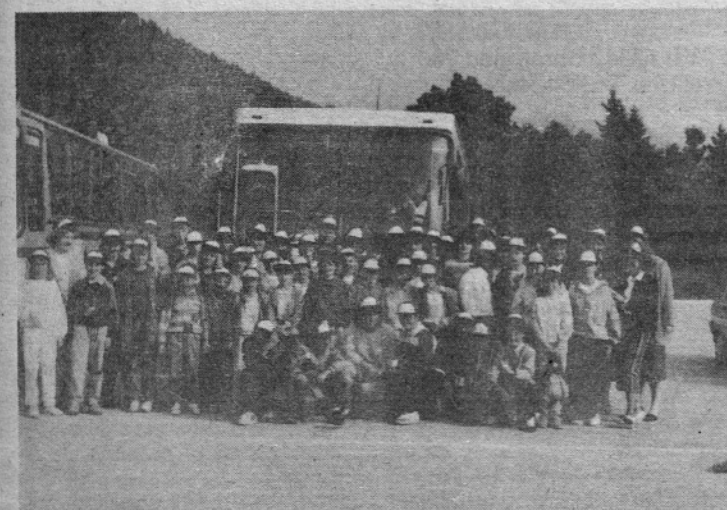
Velenjska banka ima na svojem poslovnem območju dobro mrežo šolskih hranilnic, ima svoj Svet mentorjev v katerem načrtujejo delo z mladimi varčevalci, redno skrbi za pomoč vsake vrste, tudi v obliki opreme in še bi lahko naštevali.

Površnemu opazovalcu bi se kaj kmalu vrnilo vprašanje, če se vse to banki »izplača.« Po strogih ekonomskih izračunih gotovo ne, vendar gre za bistveno druge smotre. Gre za denarno omiko, ki si jo na ta način mladi kmalu pridobijo. Na sploh lahko trdimo, da se Slovenci lahko ponasamo z razmeroma visoko stopnjo gospodarske zavesti, sem spada tudi ravnanje z denarjem. Naši predniki so snovali celo mrežo hranilnic, ki so v obstoju našega naroda odigrale pomembno vlogo, v nas je torej hranilniška tradicija. Del tega je opaziti tudi v šolskih hranilnicah.

Ljubljanska banka, Temeljna banka Velenje deluje na območju občin Mozirje in Velenje, zato je mreža šolskih hranilnic v obeh občinah. Vsako leto pripravi srečanje mladitve z denarjem in mentorjev, tudi letos ga je.

Tokrat je bila šola gostiteljica na Ljubnem. Tam so prijazno sprejeli preko 120 udeležencev — hranilničarjev. Kar vesela družina, bi dejali! In res, ni manjkalo veselja, presenečenj, novih srečanj, skratka bilo je tako, kot vedno, kadar se srečajo prijatelji.

A. VIDEČNIK

Mladi varčevalci v Radmirju

Pojte, pojte... so vabili mladi pevci iz cele doline

30 let mladinskega petja

Več sto mladih pevcev se je 28. maja zbralo na vsakoletni občinski reviji mladinskih pevskih zborov v Mozirju. Že 30 let poteka mladinska pevška revija. Tridesetletna tradicija mladinskih pevskih revij naše občine nas obvezuje! Obvezuje zborovodje, učitelje glasbene vzgoje, obvezuje tiste odgovorne ljudi, ki odločajo o večji ali slabši skrbi za glasbeno dejavnost v obliki organiziranih, kadrovanja ali nagajevanja.

V tem dolgem obdobju smo bili priča mnogim uspehom, neuspehom, vzponom in padcem mladinskega zborovstva v naši občini. Razveseljivo pa je eno: vsako leto nastopi na pevski reviji okoli 10 pevskih zborov s približno 400 pevci. Če se zavemo, da teh 400 mladih ljudi vsa leta poje in »slabo ne misli« kot trdi slovenski pregovor, potem jo to mlada pojoča armada, ki bo v svojih srcih ponesla vsaj spomin na lepo slovensko pesem, če jo bo že tehnika skomercializirala. To pa je uspeh, naša in njihova sreča, kajti mnogi teh pevcev se radi vključujejo v pevске zборе in v prosvetnih društvih nadaljujejo tradicijo prepevanja.

Na letošnji reviji pevskih zborov

rov so nastopili: dva pevška zbora iz OS Luče pod vodstvom Mitje Venišnika, dva zbora iz OS Ljubno pod vodstvom Lenke Kraljeve, dva zbora iz OS Gornji grad pod vodstvom Martine Štifterjeve, trije pevski zbori iz OS Mozirje pod vodstvom Anke Rakun in Lijane Poličnik, iz podružnične šole Nazarije pod vodstvom Olge Klemše in podružnične šole Rečica pod vodstvom Anke Rakun. Vsi pevski zbori in zborovodje so z veliko odgovornostjo pripravili svoj program, solidno nastopili in dostojno zastopali barve svoje šole.

Spremljave mladih pianistov Simone Moličnik, Alenke Klemše, Davida Gabrovca, Simone Zagožen, Alme Miklavc in Anice Tiršek so bile pod vodstvom tov. Mire Kelemenove zelo lepo in korektno pripravljene.

Za dobro organizacijo in potek pevške revije je vzorno poskrbelo Prosvetno društvo Mozirje, OS Mozirje in ZKO Mozirje. Vsem organizatorjem in nastopajočim iskrena hvala za prijeten pomladni pevski popoldan v imenu komisije za glasbeno dejavnost pri ZKO Mozirje.

LENKA KRALJ

Gasilci so se pomerili

V lepem sončnem nedeljskem dopoldnevu 11. 6. 1989 je potekalo občinsko gasilsko tekmovanje članskih in mladinskih enot iz vseh gasilskih društev naše občine, razen Solčave.

Tekmovanje je potekalo v prijetnem vzdušju na Lazah pri Kokarjah, kraju, ki je znan po vsej dolini zaradi svoje naravne lepote in še posebej našim teritorialcem.

Organizacijo tekmovanja je prevzelo domače društvo Gorica ob Dreti. Na razpis tekmovanja štaba operativne Občinske gasilske zveze Mozirje za memorial Matevža Haceta se je prijavilo 42 enot iz 15 gasilskih društev.

V hudi medsebojni tekmovalni konkurenci so bili doseženi ob zaključku tekmovanja tile najboljši uspehi posameznih enot:

Kategorija	Gd. društvo	mesto
— Člani A	Gorica ob Dreti	1.
	Nazarije I. des.	2.
	Nazarije II. des.	3.
— Članice A	Gorica ob Dreti	1.
	Luče ob Sav.	2.
	Nova Štifta	3.
— Člani B	Radmirje	1.
	Nova Štifta	2.
	Luče ob Sav.	3.
— Članice B	Pobrežje	1.
	Nazarije	2.
	Gorica ob Dreti	3.
— Mladinci	Grušovlje	1.
	Gorica ob Dreti	2.
	Pobrežje	3.
— Mladinke	Grušovlje	1.
	Gorica ob Dreti	2.
	Pobrežje	3.

Tekmovanje si je ogledalo precej občanov, ki so prišli bodrit svoje privržence.

Ob zaključku tekmovanja so bili najboljšim enotam podeljeni pokali in diplome.

Poveljnik štaba operative občinske gasilske zveze Mozirje tov. Franc Matjaž se je po podelitvi pokalov in diplom vsem tekmovalnim enotam zahvalil za kvalitetno in uspešno tekmovanje in najboljšim zaželel obilo športne sreče in uspehov na območnem — regijskem tekmovanju, ki bo 25. 6. 1989 v Titovem Velenju in verjetno še komu na republiškem gasilskem tekmovanju, ki bo v jeseni. Gostitelju in organizatorju tekmovanja pa je izrekel vso zahvalo za dobro pripravljen teren. Gostom in gledalcem pa za vzpodbudo vsem nastopajočim.

Tudi predsednik SO Mozirje tov. Anton Boršnak, ki je spremljal tekmovanje se je vsem nastopajočim zahvalil za borbenost in dosežene uspehe in takšne želel tudi v bodoče in poudaril, da je ponosen na gasilce in njihovo tako uspešno ter masovno delo, ki naj bo vzgled vsem ostalim.

MILAN KOPITAR

Pevci iz Ljubljane na Ljubnem

V soboto, 3. junija so bili v gosteh na Ljubnem ob Savinji pevci iz Metalke iz Ljubljane. Mešani pevski zbor, ki letos beleži 15 let svojega delovanja, je želel obiskati našo dolino. Priča smo bili zelo lepemu in zahtevnemu koncertu, ki je navdušil maloštevilno, a hvaležno občinstvo. Zbor Metalke že enajsto leto vodi Mitja Gobec, znani slovenski zborovodja in organizator zborovske dejavnosti v širšem slovenskem merilu. Tov. Mitja Gobec je znan vsem slovenskim pevcem tudi kot eden od neutrudnih organizatorjev Šentviškega pevškega

tabora.

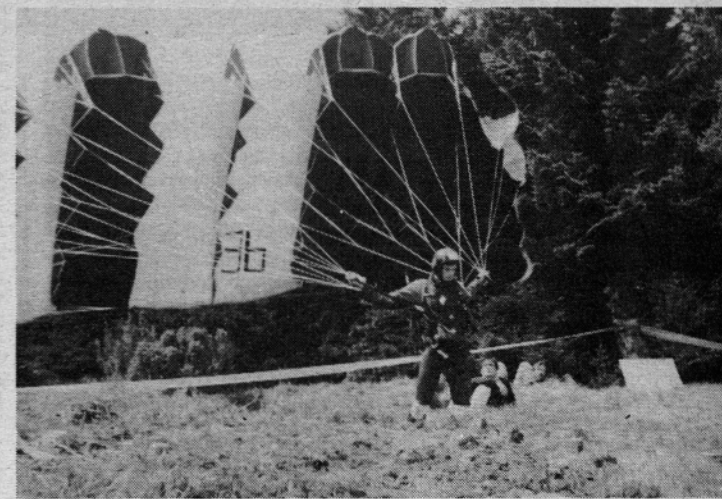
Na koncertu Metalke smo prisluhnili mnogim zahtevnim skladbam, med njimi pa tudi dvem novitetam: skladbi Janeza Močnika Na svetu tako in skladbi Radovana Gobca V igred. Prav veselji smo bili slečnje, saj priča o neutrudni ustvarjalnosti prof. Radovana Gobca, ki je 1. junija letos praznoval svojo 80-letnico. Čestitamo!

Zboru in zborovodji želimo mnogo uspehov in napredka, hkrati pa želimo, da bi se še srečali!

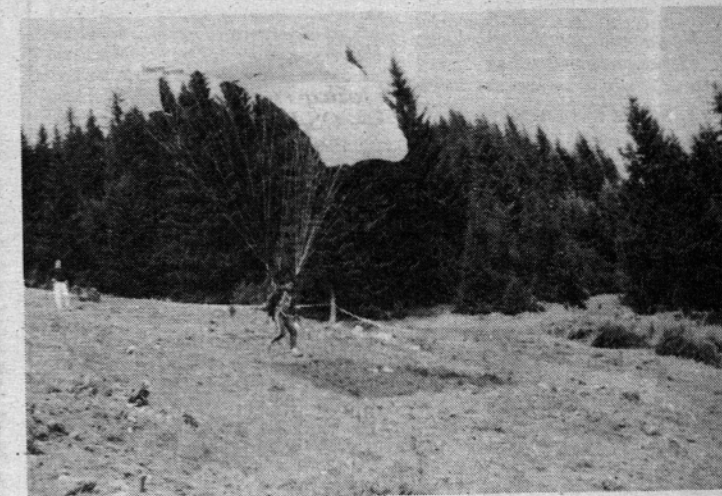
Pevci in pevke ljubljanskega zborov

Padalci so poleteli

Pred dnevi so se na Mozirski planini zbrali pogumni fantje iz vseh koncev Slovenije in se pomerili v jadralnem padalstvu. Zanimivih trenutkov se ni manjkalo. Naš stalni sodelavec Ciril Sem, strokovnjak za fotografijo, je z pričujočo fotoreportažo želel predstaviti atraktivnost tega nevarnega, a lepega, športa.

Priprava in start

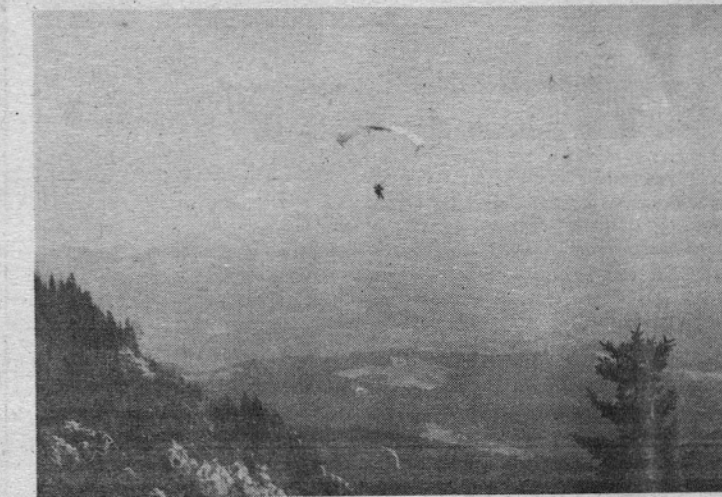
Zalet po pobočju navzdol

Padalec seje odlepil od tal

Jadranje s padalom se prične

V zraku je samo še drobna pika, ki jadra v vnožje Mozirske planine.

Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje

TOZD Trgovina gostinstvo Mozirje

Obveščamo dijake in študente, da jim nudimo zaposlitev v gostinstvu v času šolskih počitnic.

Interesenti naj se zglasijo pri vodji DE GOSTINSTVO ali v kadrovski službi zadruga v Ljubiji pri Mozirju.

GOZDNO GOSPODARSTVO NAZARJE

Obvestilo

Lastnike gozdov obveščamo, da naša **TOK Gozdarstvo Nazarje** od **1. 7. 1989** dalje odkupuje tudi žagan les — viške domače porabe (ostale delovne organizacije namreč s 1. 7. 1989 prenehajo z odkupom žaganega lesa). Podrobnejše pogoje odkupa vam bomo sporočili v začetku meseca julija. Pričakujemo vaše sodelovanje.

Gozdno gospodarstvo Nazarje

Delovna skupnost skupnih služb
Delavski svet

Na podlagi siatutarnega sklepa Delavski svet DSSS razpisuje dela in naloge

1. vodja komercialnega sektorja

pogoji: najmanj višja izobrazba gozdarske ali ekonomske smeri, 5 let delovnih izkušenj

Poleg zahtevanih pogojev strokovne izobrazbe in delovnih izkušenj morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da s svojim celovitim strokovnim delom ter moralnim zgledom bistveno prispevajo h krepitvi in razvoju samoupravnih socialističnih odnosov
- da imajo ustrezne organizacijske sposobnosti in so uspešno opravljali dela in naloge v preteklem obdobju

Mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj v 15 dneh od objave razpisa na naslov:

GOZDNO GOSPODARSTVO NAZARJE

Delovna skupnost skupnih služb

z oznako »za razpisno komisijo«

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po odločitvi Delavskega sveta DSSS.

Osnovna šola Fran Kocbek Gornji grad

Objava

objavlja javno licitacijo
za odprodajo kombija TAM 75 A5, ki bo

v **ponedeljek, 26. junija 1989 ob 10. uri**
pri osnovni šoli v Gornjem gradu

Izklicna cena je 50.000.000 din. Ogled je mogoč dve uri pred pričetkom licitacije.

Sodelujejo lahko vse fizične in pravne osebe, ki pred pričetkom licitacije plačajo varščino 10% od izklicne cene. Prometni davek plača kupec.

SLOVENIJALES Montažna gradnja «SMREKA», p. o. GORNJI GRAD

Komisija za delovna razmerja na podlagi 8. člena pravilnika o delovnih razmerjih objavlja prosta dela in naloge

materialno knjigovodstvo, blagovno knjigovodstvo, knjigovodstvo drobnega inventarja

Pogoji:

- zahteva se V. stopnja znanj ekonomske smeri
- delovne izkušnje 6 mesecev
- uspešno opravljena poskusna doba, ki traja 60 dni

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov Slovenijales Montažna gradnja »SMREKA« 63342 GORNJI GRAD.

Zgornjesavinjski odbor slovenske Kmečke zveze in Aktiv mladih združnikov iz Gornjega grada

organizirata SREČANJE KMEČKIH DRUŽIN

na Menini planini, pri planinskem domu. Srečanje bo zadnjo nedeljo v juliju, torej

30. 7. 1989, s pričetkom ob 10. uri

Za pijačo in zabavo bodo poskrbeli mladi združniki, za jedajo in prevoz poskrbite udeleženci sami.

Posebej vabimo domače pevce in muzikante.

ŠE ENKRAT! Dobimo se zadnjo julijško nedeljo na Menini. Časa za odločitev je še dober mesec.

Vabljeni vsi člani in ostali privrženci Kmečke zveze!

Društvo upokojencev LJUBNO v mesecu juliju organizira izlet v Pomurje in to: Cmurek, Avstrija, Radgona. Ogled Krambergerjevih zanimivosti.

Rok prijave je do 25. 7. 1989.

Prijave sprejemajo:

1. Bezovšek Rafael, Radmirje 44
2. Štiglic Ana, Juvanje 6
3. Marovt Franjo, Ljubno 78

SLOVENIJALES Montažna gradnja »SMREKA«, p. o. GORNJI GRAD

obvešča

cenjene stranke da je delovni čas hranilne blagajne IB SLOVENIJALES v MG »SMREKA« vsak dan (razen sobote in nedelje)

od 7.00 do 18.00 ure in
od 13.00 do 14.00 ure.

MERCATOR ZGORNJESA VINJSKA KMETIJSKA ZADRUGA MOZIRJE

TOZD TRGOVINA GOSTINSTVO

Komisija za delovna razmerja
in osebni dohodek

objavlja

prosta dela in naloge

POSLOVODJA GOSTILNE »MENINA« v GORNJEM GRADU

in ponavlja objavo za prosta dela in naloge

KUHARJA — NATAKARJA v gostilni v Šmihelu za določen čas (nadomeščanje delavke, ki je na porodniškem dopustu) in **NATAKARJA za bife** — kegljišče v Mozirju za čas letne gostinske sezone.

Prijavijo se lahko kandidati, ki izpolnjujejo splošne pogoje in imajo za poslovodja V. stopnjo izobrazbe gostinske stroke in tri leta delovnih izkušenj ali IV. stopnjo izobrazbe in pet let ustreznih delovnih izkušenj v gostinski stroki.

Za kuharja — natakarje naj imajo kandidati izobrazbo IV. stopnje ustrezne gostinske stroke in nižjo stopnjo z daljšimi delovnimi izkušnjami.

Poskusno delo bo trajalo za poslovodjo tri mesece, za kuharje, natakarje dva meseca.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati dostavijo do 3. julija 1989 kadrovski službi zadruga, kjer dobijo tudi dodatne informacije.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 10 dni po poteku roka za prijavo.

Socialistična republika Slovenija SKUPŠČINA OBČINE MOZIRJE Komisija za izbor kandidatov za podelitev občinskih priznanj

POZIVA

vse gospodarske in druge organizacije, delovne skupnosti, družbenopolitične organizacije in društva, krajevne skupnosti ter posamezne občane k vložitvi predloga za podelitev

OBČINSKIH PRIZNANJ V LETU 1989

Občinska priznanja so namenjena za izjemne dosežke s katerega koli področja družbenih ali gospodarskih dejavnosti na območju občine Mozirje.

Priznanja, ki se slovesno podeljujejo vsako leto na občinski praznik, so klasificirana po naslednjih stopnjah:

1. naziv častnega občana občine Mozirje
2. domicil občine Mozirje
3. zlata plaketa občine Mozirje
4. srebrna plaketa občine Mozirje
5. nagrada občine Mozirje
6. značka občine Mozirje.

Predlog za podelitev naziva častnega občana občine Mozirje daje Občinska konferenca SZDL občine Mozirje.

Predlog za podelitev domicila občine Mozirje daje Občinski odbor ZZB NOV občine Mozirje.

Predlog za podelitev zlate in srebrne plakete, nagrade in značke občine Mozirje lahko da vsaka fizična ali pravna oseba občine Mozirje.

Komisija sprejema obrazložene predloge do 11. avgusta 1989 na naslov: Skupščina občine Mozirje, komisija za izbiro kandidatov za podelitev občinskih priznanj.

PREDSEDNIK KOMISIJE
ANTON VRHOVNIK, l. r.

GOZDNO GOSPODARSTVO NAZARJE TOZD GOZDARSTVO GORNJI GRAD

objavlja LICITACIJO

za prodajo osnovnega sredstva

ZGIBNI TRAKTOR LKT-81

(z vitlo in žično vrvjo)

Letnik izdelave 1983

izklicna cena 35.000.000 din

Javna licitacija bo v četrtek, dne 29. 6. 1989 ob 11. uri pri poslovni stavbi TOZD Gozdarstva Gornji grad.

Interesenti vplačajo pred pričetkom licitacije 10% varščine od izklicne cene.

Prodaja bo potekala po sistemu videno-kupljeno, zato kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA MOZIRJE

OBJAVA PROSTIH DEL IN NALOG

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA MOZIRJE

Komisija za medsebojna delovna razmerja v VVO Mozirje razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. V DE Luče:

delavka za opravljanje del in nalog varuhinje predšolskih otrok in čistilke za določen čas do 31. 8. 1990 s polovičnim delovnim časom (104 ure mesečno)

2. V DE Solčava:

delavka za opravljanje del in nalog varuhinje predšolskih otrok in čistilke za določen čas do 31. 8. 1990 s polovičnim delovnim časom (104 ure mesečno)

3. V DE Šmartno:

delavka za opravljanje del in nalog varuhinje predšolskih otrok in čistilke za določen čas do 31. 8. 1990 s polovičnim delovnim časom (104 ure mesečno)

4. V DE Bočna:

delavka za opravljanje del in nalog varuhinje predšolskih otrok in čistilke — kuharice za določen čas do 31. 8. 1990 s polovičnim delovnim časom (104 ure mesečno)

5. V DE Ljubno:

delavko za opravljanje del in nalog varuhinje predšolskih otrok in čistilke za določen čas do 31. 8. 1990 s polnim delovnim časom

6. V DE Mozirje:

delavko za opravljanje del in nalog varuhinje predšolskih otrok za določen čas do 31. 8. 1990 s polnim delovnim časom

7. V DE Mozirje:

delavko za opravljanje del in nalog varuhinje predšolskih otrok za določen čas do 9. 4. 1990 s polnim delovnim časom

8. V DE Nazarje:

delavko za opravljanje del in nalog čistilke za 6 ur dnevno, in varuhinje za 2 uri dnevno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

POGOJI:

- vse delavke morajo imeti končano šolo za varuhinje ali srednjo vzgojiteljsko šolo
- delovni čas po delovnih enotah za razpisana delovna mesta je naslednji:
 1. DE Luče: 10,30 — 15,30 ure
 2. DE Solčava: 12,00 — 17,00 ure
 3. DE Šmartno: 10,30 — 15,30 ure
 4. DE Bočna: 9,30 — 14,30 ure
 5. DE Ljubno: 7,30 — 16,00 ure
 6. DE Mozirje: 7,15 — 15,15 ure
 7. DE Mozirje: 7,00 — 15,00 ure
 8. DE Nazarje: 12,00 — 20,00 ure
- za vsa objavljena prosta delovna mesta in naloge morajo kandidati predložiti naslednjo dokumentacijo do 30. 6. 1989:
 - prošnjo za sprejem v delovno razmerje,
 - kratek življenjepis z vsemi zaposlitvami
 - spričevalo o končani šoli
 - rojstni list

Rok za zasedbo delovnih mest je 1. 9. 1989, razen pri točki 8, ko je nastop dela takoj.

Za vsa objavljena prosta delovna mesta je trimesečno poizkusno delo. Stanovanja nimamo.

Prošnje pošljite na naslov: VVO Mozirje, Šolska 25, 63330 Mozirje.

MERX

Komisija za delovna razmerja
GP »TURIST«
Nazarje.

vabi k sodelovanju delavce
za opravljanje naslednjih del in nalog

1. VODJA POSLOVNIH ENOT

Pogoji:

- višja ali srednja strokovna izobrazba gostinske oz. turistične smeri
- tri leta delovnih izkušenj
- aktivno znanje tujega jezika

2. PRIPRAVA JEDIL

Pogoji:

- KV kuhar
- eno leto delovnih izkušenj oz. uspešno opravljen pripravniški izpit

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni po objavi na naslov: GP »TURIST« Nazarje, 63331 Nazarje, kjer dobijo tudi vse dodatne informacije (tel.: 831-911).

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 8 dni po poteku roka za prijavo.

foto shop

Justina UGOVŠEK-BASTL
YU 63342 Gornji grad 76
telefon: 063-842-009

atelje: Gornji grad 76
atelje: Mozirje 50

NOVO! NOVO! NOVO!

- z julijem pričnem sprejemati naročila za izdelavo OČAL ZA KOREKCIJO VIDA (dioptrijska). V sodelovanju z renomirano firmo zagotavljam kakovostno storitev, znotraj te ponudbe pa tudi široko paleto OKVIRJEV za najzahtevnejše okuse. Za zaščito oči pred poletnim soncem so vam na voljo SONČNA OČALA modernega dizajna
- s programom POLAROID dopolnjujem sedanjo ponudbo; profesionalna kakovost zadosti najostrejšim kriterijem
- primernejši delovni čas:

ODPRTO	sreda	četrtek	petek	sobota	nedelja
Gornji grad	9—12	9—12	9—12		11—12
Mozirje	14—19	14—17	14—17	10—12	

Tako imenovana »Tolkac liga« v nogometu je končana. Preko 80 igralcev je odigralo 7 kol in dodatno kolo razigravanja. Končni zmagovalec je ekipa TRG Mozirje, ki je osvojila prehodni pokal in pokal v trajno last. Druga je bila ekipa »Žabe« in tretja ekipa »Hmeljar« Loke. Slika prikazuje zadovoljne zmagovalce — ekipo Trg Mozirje.

Petje iz roda v rod

Že večkrat smo pisali o dolgoletni tradiciji zborovskega petja v naši dolini. Razveseljivo je, da to kulturno izročilo nadaljujejo mlada pokolenja. Seveda je danes v marsičem težje uspešno delovati, ne le zaradi manjšega zanimanja, bolj zaradi pomanjkanja ustreznih ljudi, ki bi lahko bili zborovodje. Zveza kulturnih organizacij v naši občini si prizadeva ohranjati zborovsko petje na ustreznih kakovostni ravni, pri tem pa gre nedvomno velika zasluga društvenim zanesenjakom, ki kljub raznim težavam delujejo v dobro kulturnega izročila in društvenega življenja v krajih.

Govorili smo o dediščini, ki naj prehaja iz roda v rod. Pa poglejmo kako so priredili združeni koncert pevskih zborov naše doline v letu 1924 v Gornjem gradu, ki je takrat bilo sresko središče. Takole piše revija »Pevec« v letniku 1924, str. 31: »Gornjegrajsko okrožje. Spored koncerta, ki se je vršil dne 3. avgusta 1924 v veliki graščinski dvorani v Gornjem gradu: Anton Foerster,

Naše gore, H. Sattner, Planinski raj, mešani zbor Luče. J. Laharnar, Pozdravljam te Savinjski dol, Eno samo tiho rožo, mešani zbor Rečica. K. Adamič, Ptice so pele, J. Aljaž, Ujete ptička tožba, mešani zbor Bočna. K. Adamič, Ples kralja Matjaža, F. Jordan, Soča bela, mešani zbor Nazarje. G. Ipavic, Milada, E. Adamič Ko bi rosica bila, mešani zbor Mozirje. F. Kimovec, Zaročenka, A. Schwab, Zlata kangljica, M. Hubad, Gor če izaro. E. Adamič, Večer, zbor Gornji grad — Nova Stifla. J. Aljaž, Na dan, združeni moški zbor, solo p. Odilo. K. Adamič, Vsi so prihajali, Lahko noč., A. Schwab, Ave Marija, skupni mešani zbori, do 120 pevcev. Skupne zborje je vodil g. Sodec, organist v Gornjem gradu. Po sodelujočih in po sporedu sodeč, lahko sklepamo, da je v tem primeru šlo za nastop skupnih cerkvenih pevskih zborov v dolini in ne nastop pevskih zborov takratnih prosvetnih društev. Vsekakor pa je tudi res, da so pevci v enih in drugih zborih bili velikokrat isti, ali pa vsaj v pretežni meri.

A. Videčnik

Zgaga na štirih kolesih

V naših časih je marsikaj mogoče in niče se ne vpraša kako je sploh mogoče... Da smo pozabili vrednotiti določene družbene dobrine, je že kar prislovično in za nas povsem jasno. Vse je bilo zapisano v dobro in zaščito vsakogar, ki se je smatral za delovnega človeka. Ja, to pa je širok pojem. In o tem nekaj več. Tarnamo nad hudimi časi, kako je treba neizmerno veliko delati, kako je vse drago, kako je slabo preskrbljeno za to in ono, skratka, le v maločem smo zadovoljni. Ob tem pa nimamo pred očmi dejstva, da je za vse treba delati, da je vse treba pridelati in potem spet pridelano skrbno trošiti. Doslej je šlo pač vse kot po maslu... Pa smo se malo razvadili! Tokrat bi se posvetili vprašanju službenih avtomobilov. Ti so danes kar množično prisotni na vseh ravneh naše oblasti in tudi sicer. Nekam veliko tekmovalnega duha je v tem kdo ima več teh vozil. In odgovor za to? To zahteva današnji čas, napredek, obilica dela in še bi lahko naštevali v opravičilo za izredno število vozil.

Tista vozila, ki so označena s firmo, lahko ugotovljamo, žal pa je tistih, ki teh oznak nimajo, znatno več, oh daleč preveč! In čemu služijo ta vozila za splošno rabo? Videvamo jih pred stanovanji naših vrlih samoupravljalcev, pred lokali, največ gostinskimi, na zbirmih mestih lovcev, ribičev, športnikov in še marsikje. Uporabljajo se za najrazličnejše namene zunaj službenih potreb. Ponekod jih je mogoče videti kot učna vozila za kakšnega nadebudneža iz krogov vodilnih, drugod spet kot sredstvo za prevoz zaščitnih sredstev v sadovnjak, saj je res škoda v te svrhe koristiti lastno vozilo, smo pač varčni, le na čigav račun? In kdo ve, koliko goriva se porabi, kdo plačuje stroške vzdrževanja, popravila in tako dalje? Na splošno se ve kdo, vendar pa ne vemo koliko in če je kdo zadržan, da glede tega kaj vpraša. Ali bo takšno početje v bodočih podjetjih še mogoče? Morda bo le prišel čas, ko bomo vedeli kdo pije in kdo plača?

-kinč

11. Vaška olimpiada na Rečici

Rečica, kraj pod Goltmi, na katerega smo Rečičani zelo ponosni in njen simbol lipa, bo prizorišče kulturne, zabavne in športne prireditve — 11. vaške olimpiade. Prizadevni delavci Turističnega društva, kot nosilca te prireditve ter ostalih društev si želijo, da bi bili zadovoljni obiskovalci, gostje in domačini ter da bi druženje zaselkov krajevne skupnosti obrodilo še trdnjše sodelovanje. Prikazati želimo nekaj starih običajev, ohranjanje slovenske ljudske pesmi in glasbe ter likovno razstavo. Pripravi smo, da bo vsakdo lahko našel ali doživel nekaj lepega, tisto, kar človeku kot posamezniku veliko pomeni — delček sreče, veselja. Brez pomoči delovnih organizacij, samostojnih obrtnikov in drugih, ne bi mogli prireditve izvesti, zato se vsem iskreno zahvaljujemo za pomoč. Trud, ki je in še bo vložen, pa bo gotovo poplačan z vašo udeležbo.

Program prireditve:
30. 6. 1989
ob 20. uri Razstava likovnih del slikarke Milice Zupan v avli OŠ Rečica ob Savinji
ob 21. uri Kulturni večer — pod trško lipo z izvajalci:
— banda Kociper — Baranja iz Prekmurja
— citraš Karli Gradišnik
— folklorna skupina KPD Franc Skok Rečica ob Savinji

1. 7. 1989
ob 15. uri teniški dvoboi
TC Levallois Francija : ŠD Mladost Rečica ob Savinji
ob 18. uri turnir v malem nogometu — ženske
2. 7. 1989
ob 15. uri pričetek vaške olimpiade
Po končanem tekmovanju vas bo zabaval ansambel Vita Muženiča.
Vabljeni

Zanimivo pismo

Po naključju je mozirski planinec nalezl v zapuščenem stanu na zanimivo pismo, ki je nazorna priča o trpljenju naših mladih fantov v vojaški sunkni nekdanje Avstrije.

Vemo, da so mnogi rojaki služili v najrazličnejših vojskah, pač v skladu z razmerami in časom v katerem so živeli. Imamo odpustnico za gornjegrajskega fanta, ki je služil v topništvu stare Avstrije kar preko 16 let. Ni treba poudarjati, da so poti teh vojakov bile zelo pester in težke. V prejšnjem stoletju so mnogi sodelovali v dolgoletnih vojnah in ni čudno, da naša pesem poje o žalosti fantov, ko se pojavi pomlad. Takrat so namreč bili vpoklicani.

Mož o katerem želimo pisati je bil doma iz okolice Ljubnega. Pisal se je Detmar. Dne 17. septembra 1897 je pisal kot vojak 87. pehotnega polka, ki je domoval v Čelju, iz daljne Krete. Tam je Detmar služil v vojni četi omenjenega polka. Zakaj je ta enota bila na Kreti bomo še razčistili in bralcem sporočili. Lahko smo pa ugotovili, da je njegova enota bivala v Sudi, ta kraj na Kreti pa je še danes veliko vojaško oporišče. In kaj je zapisal?

»Preljubi moj prijatelj! V začetku mojega pisanja te naj poprej prav lepo pozdravim in ti želim vse prav dobro, čez vse najbolj pa ti želim to ljubo zdravje in veselje uteh tvojih mladih letih...Naznamim ti, da sem tudi jaz še kar zdrav hvala

bodi Bogu, in mi tudi ni nič hudo ali dobro še pa manj Pa imam za upanje do Boga da me ne bo zapustil tudi tukaj na Turski zemlji ne, in mi bo dal moč vse prestati, mir še nič ni sklenjen in tudi še mislim da ne bo kmal ker kakor v kup pridejo se kolejo in zaradi tega moramo mi tukaj biti. Kraj je močno dolgočasen in ne zdrav in vročina je še kaj strašna, dežja že ni bilo od 10. maja, in si leko misli kako more potem von zgledat tak kraj drugo je kar po naši stari vojaški navadi ni predobro ni pre hudo čel je človek le zdrav se še že obstoji naj ži bo kakor kol če... ker jaz nič ne vem v tem mojem stanu ne ure ne dneva pa tudi meseca kako se zna z meno zgoditi pa tudi je vagana in nikomur ni znano ali bom prišel kedaj domu ali pa ne, in čel...«

Nato pošilja pozdrave Kumprejskim pobom in Sedlskim. Končno je natančno napisal svoj naslov »antres«.

Vemo tudi, da je veliko naših fantov bilo ob zasedbi Bosne in Hercegovine pri vojakih. No, takrat je bilo služenje vojaške obveznosti le še 7 let. Tako so pisali takratni časopisi. Ni torej nič čudnega, da so mnogi vpoklicani šli v takomenovani »zeleni kader« in se skrivali po gozdovih. Kajti, kot preprosti ljudje so predstavljali za vojaščino hvalačno množico, voljno in pokorno.

A. Videčnik

Ne vrag, le sosed bo mejak!

Čas, ki ga živimo, je očitno čedalje manj naklonjen spoštovanju medčloveških odnosov. Kriza se vse očitneje seli iz politike in gospodarstva tudi k posamezniku. Mali posameznik postaja še revnejši, še manjši, kajti gonja za boljši jutri je iz njega naredila egoista, ki mu tudi temeljne vrednote človeštva postajajo čedalje bolj tuje.

Obstajajo pa tudi svetle izjeme. Tako je Podvolovljek zaradi svoje geografske in populacijske specifičnosti ostal na srečo

manj dovzeten do trditve iz mojega uvodnega razmišljanja. Tukaj posameznik še vedno pomeni človeka vredno spoštovanja in human odnos do njega.

V času hude bolezni in smrti mojega očeta Silvestra Poličnika se ta novica ni registrirala zgolj kot le novica, ki ji je potrebno dodajati običajne emocionalne, primerjalne dobronamerne komentarje in navsete. Bila je skupna bolečina. Kodeksi zdravniške etike so lahko še tako lepo zapisani, pa vendar so mrtvi, če za njimi ne stoji človek, enako pa velja tudi za našo krajevno skupnost in ne nazadnje tudi za mejaštvo in sosedstvo.

Ob takem spoznanju mi ostaja prijetna dolžnost, da se zahvalim dr. Zunterju, Jerneju Planklu, Petru Resniku, Alojzu Petku in vsem tistim, ki so v tem primeru skozi nam že tako rekoč nepoznane vrednote dokazali, da le-te še vedno živijo v posameznikih ljudeh.

Prešernova slikovita metafora v najožjem smislu o sosedu-mejaku torej še živi.

VINKO POLIČNIK

Za boljše predvajanje filmov

Po končani adaptaciji kinodvorane na Ljubnem se je v marcu kinosekcija odločila, da pristopi še k adaptaciji kinokabine, saj ta ni bila v sklopu adaptacije dvorane. Tako smo v kabini položili nov pod, ter preplekali stene in popravili elektroinstalacije. Ker je bila sedanja kinooprema že dotrajana, saj je

kra, Krajevna skupnost Ljubno ter številni obrtniki. Vsem se za pomoč iskreno zahvaljujemo, saj sami nabave ne bi zmogli. Skupna nalozba je veljala v mesecu marcu 55.000.000 din, danes pa je cena okoli 200.000.000 din. Ker nam kljub pomoči ni uspelo zbrati dovolj sredstev, smo si morali nekaj denarja sposoditi, upamo le, da ga bomo uspeli čimprej vrniti, saj so obresti visoke. Obžalujemo, da je v naši občini še nekaj delovnih organizacij, ki niso našle tiste ga dinarja, da bi ga prispevale v kulturni namen. Predvajanje filmov je z novim kinoprojektorjem in ozvočenjem veliko kvalitetnejše kot prej. Otvoritev prenovljene kino kabine in nove kino opreme bo v soboto, 24. junija 1989 ob 19.00 uri. V kolikor bomo zbrali dovolj finančnih sredstev, bomo konec leta nabavili še novo kino platno, saj je sedanje neustrezno. Da bi krajane Ljubnega in okolice čimboljše obveščali o kinosporedu, smo namestili nove reklamne omarice za spored. Konec junija pa bomo izdali program filmov za drugo polletje, ter posebno anketo o kinopredstavah. Vse ljubitelje kina vabimo, da izpolnijo anketo čimprej vrnejo na blagajni kina. Da bi imeli čimboljše kino spored, smo se včlanili v društvo društvenih kinematografov Slovenije, skupni programski svet kinematografov Slovenije, povezujemo pa se tudi z distribucijskimi hišami po Jugoslaviji in kinopodjetjem Celje. V kinosekcijo nam je uspelo pritegniti še enega kinooperaterja ter biljaterja, iščemo pa še prodajalca vstopnic. Interesente za prodajo vstopnic vabimo, da se čimprej oglašijo na blagajni kina.

Štefan Matjaž

Uspeh naših šahistov

Lep in odmeven uspeh sta dosegla šahista Zgornjesavinjskega šahovskega kluba. Na turnirju v Topolšici, katerega je v počastitev dneva zmage priredila šahovska

sekcija Topolšica, je med 42 šahisti zmagal Marko Kurtović z Ljubnega, drugo mesto pa je osvojil dr. Stane Ošep iz Solčave. Marjan Knapič

Poročali smo že o velikem uspehu lučkih osnovnošolcev, ki so postali občinski in regijski prvaki v znanju in veščinah SLO in DS. Odlično pa so se odrezali tudi na republiškem prvenstvu, kjer so zasedli tretje mesto. Člani ekipe: mentor Tomaž Pečovnik, Klemen Matk, Blaženka Robnik, Klavdij Štrmčnik, Milena Poličnik, Majda Logar in Boštjan Pečovnik.

Tekmovanja zaključena

Otvoritvena tekma lokostrelcev v H + F disciplini je bila 15. in 16. aprila v Bujah (Istra). Te tekme se je udeležilo 5 naših stalnih tekmovalcev.

Sledila je tekma 29. in 30. aprila v Ankaranu, ki je hkrati štela tudi za alpski pokal. Na tej tekmi so se naši lokostrelci dobro odrezali. V tekmovanju za alpski pokal so zabeležili naslednje rezultate: Kranjc je bil 4. pri članih instinktivno, Presečnik je enako uvrstitev dosegel pri mladincih prosto, Čavničar je bila pri članih instinktivno 5., Fale, ki je prav tako streljala za članice, čeprav je še mladinka, pa je bila zelo dobra 12. Boljši so bili seveda rezultati na izbirnem tekmovanju za državno reprezentanco. Presečnik in Čavničar sta v svojih kategorijah zmagala, Kranjc je bil 3., Fale pa 2.

V Postojni je tako kot že lansko leto, potekalo državno prvenstvo v H + F disciplini 13. in 14. maja. Gornjegrajski lokostrelci so bili zelo uspešni, saj so domov prinesli kar 7 medalj: 5 zlatih in 2 bronasti.

Zlato so osvojili: pri pionirkah Ermenc (instinktivno) in Čavničar (prosto), pri mladincih Fale in Presečnik (oba prosto) ter pri članicah Čavničar (instinktivno). Tretje mesto pa sta zasedla Tiršek (mladinci instinktivno) in Kranjc (člani instinktivno). Dober 4. pa je bil tudi Filač (mladinci instinktivno).

27. in 28. maja pa je bila v Bolzanu (Italija) tekma za alpski pokal. Na tej tekmi so tekmovali tudi trije lokostrelci našega kluba, ki so tudi člani državne reprezentance: Čavničar, Fale in Presečnik. Zelo dobra rezultata sta dosegla Čavničar (4 mesto) in pa Presečnik (7. mesto).

LK Gornji grad je letos podelil že 5. bricovo puščico — priznanje, ki ga dodeli naš klub najprizadevnejšemu članu. To priznanje je letos dobila Kavčič Anda za večletno požrtvovalno delo v klubu in za uspehe, ki jih je dosegla še kot aktivna tekmovalka našega kluba.

TATJANA BEZOVŠEK

Formula ena v Mozirju

Prav ste prebrali! Gre za tekmovalno stezo na kateri divji vozniki preizkušajo reflekse pešcev in demonstrirajo svoje junške vozniske sposobnosti. Škoda le, da je to redna cesta po kateri morajo številni ljudje hoditi domov ali v Savinjski gaj. Tu je srečati cele skupine otrok, ki so namenjene v naš vrt ob Savinji. Cesta je ozka, preozka za običajen promet, kaj šele za naval, kakršen je ob lepem vremenu. Objevidni vozniki v železnih konjicah pa seveda ne pomislijo na obzirnost, niti do otrok, še manj pa do občanov na sploh. Že ob mirni vožnji se na nekaterih mestih težko srečata dva avtomobila, seveda osebna, tovornjaka se tako ne moreta! Med vsem tem pa naj potem najde pešec

svoj prostor za hojo... Morda bi kazalo kdaj pa kdaj nekatere teh »dirkačev« predstaviti sodniku za prekrške in jih podučiti o obnašanju na cestah, pač jim bo treba dopovedati, da na njih niso sami, so tudi pešci in drugi uporabniki. Res je tako tudi na ožini v trgu pred trafikom, tudi tam je že bila žrtev, za umirjeno vožnjo in dostojno tistemu predelu ceste, pa še nismo poskrbeli.

Tovariš! na cesti je za mnoge voznike neznan pojem, morda bi o tem kaj več spregovorili v avtošolah. Resda je to stvar srčne kulture vsakega uporabnika ceste, kaj pa če je nekdo nima?

A. V.

O preteklosti obrtništva

Rokodelstvo v naši dolini sega tja v davnine. Zaradi redke poseljenosti so se v naših krajih stvari razvijale drugače, kot v središčih, kjer je prebivalstvo bilo takorekoč na kupu. Odnosi med rokodelci in uporabniki njihovih uslug so bili prav zaradi teh okoliščin drugačni, bolj zanimivi. Razumljivo pa je, da so se obrtniki povezovali v zdruge, potem, ko so cehi prenehali delovati, tudi v tem pogledu je bilo v naših razmerah marsikaj drugače, kot v mestnih okoljih. Eno pa drži, rokodelci so od nekdanj bili ugledni ljudje in seveda tudi zelo iskani.

Mozirsko obrtniško združenje bo pri-

hodnje leto imelo obletnico delovanja. Za to priliko bodo izdali zapis o razvoju obrtništva in raznih oblik združevanja.

Želijo, da bi lahko čimveč zapisali o dogajanjih v zvezi z obrtništvom, manjka jo pa zanesljivi viri. Arhivi so bili uničeni, to nam je že znano, zato prosimo naše bralce za pomoč. Vsaka listina, slika ali podobno bo prav prišlo za osvetlitev preteklosti te pomembne dejavnosti v dolini. Kdor bi vedel za željeno gradivo, ga prosijo, da ga posodi za preslikavo oziroma kopiranje. Po tem, ga bodo lastniku takoj vrnili. Hvaležni bodo za pomoč

A. V.

Uspehi prometne vzgoje

Izrednega pomena prometne vzgoje na šolah in v družbi na sploh ni treba še posebej poudarjati. Prav letos je v teku akcija in prizadevanje, da bi število žrtvev prometnih nesreč v SRS zmanjšali vsaj za 10%. Med žrtvami prometa je vsako leto tudi izredno visoko število mladih, kar je še posebno žalostno.

Prav na področju prometne vzgoje so bili na mozirski šoli doseženi že lepi uspehi. Glavno breme te nadvse odgovorne dejavnosti nosi že precej let Franc Breznik, sicer učitelj tehničnega pouka. Poleg vseh drugih obveznosti, ki jih zahteva prometna vzgoja na šoli, je tudi uspešen mentor

prometnega krožka. Njihovi člani so na občinskih prometnih tekmovanjih zadnja leta osvojili v vsaj eni skupini prva mesta, leta 1987 pa kar v obeh. Tudi na republiških tekmovanjih so že uspešno nastopili.

Posebno pa so presenetili pred kratkim, ko so v Sentjurju, kjer je bilo regijsko tekmovanje: TOMOS ZA VARNO VOŽNJO, ekipno osvojili prvo mesto ter prejeli prvo nagrado — motorno kolo in čelado. To je nedvomno lepo priznanje vsem šestim tekmovalcem ter njihovega prizadevnemu mentorju.

LUDVIK ES

Člani prometnega krožka mozirske šole: Dominik Breclj, Tomaž Dobrov, Matej Hohnjec, Marko Jerovčnik, Jože Kolenc, Alojz Prisljan ter njihov mentor Franc Breznik s priborjeno prvo nagrado na regijskem tekmovanju v Sentjurju.

Češnje

Dozorele so prve češnje. Ne belice, ne črnice. Nekaj, med enim in drugim. Bile so debele, krepke, sočne. Posebno vabljuje so bile zato, ker so dozorele prve. Kdor je šel mimo in pogledal med veje, ga je mikalo, da bi jih trgal, hrustal. Zgodnjih češenj niso imeli pri vsaki hiši, v vsakem sadovnjaku.

Mica in Ana sta jih imeli. Ob brajdi pred hišo sta rasli dve lepici. Obe bogato obloženi in ženski sta jih bili veseli. Lega za zdravo zorenje je bila pravšnja. Hiša in hlev, sadno drevje in vrtniček, vse je bilo na prisojni legi griča in v zavetju; niže, pod makadamsko cesto, pa je ležala njiva z bogato zemljo. Imetje ni bilo kdove koliko vredno, postarani dekleti pa sta ga šteli za veliko bogastvo.

Mica je bila tiha, miroljubna, preudarna in spravljiva, kar sestrini Ani ni bilo najbolj pogodu. Očitale je Mici, da je premehka in bi ju ljudje izkoriščali, če bi bili obe takega značaja. Sama je vzela vajeti v roke ter urejala zadeve s tujimi ljudmi.

Češnje so se zorele, ko sta že računali, koliko bosta dobili zanje, seveda, če jih ne otrese vihar ali kdo pokrade.

»So jih že prišli robutati, in ni rečeno, da jih letos ne bodo,« se je hudovala Ana. »Nama jih robutajo, nama, čeprav vedo, kako krvavo potrebujeva denar. Bajtarji pač težko pridemo do kakega dinarja. Za dve ali tri koše češenj dobiva več, kot bi zanesla, da bi zaslužili na dnini. Pavleka sem že prosila, in rad jih bo obral, če mu boš ti jočipce pokrpala,« je zaključila.

Bolj ko so bile češnje godne, manj je Ana spala. Če pa je zaspala, je sanjala o češnjah. Sredi noči je vstajala in prisluškovala. Ponoči je puščala prižgano petrolejko in jo postavljala na okno. Niti na psa se ni zanesla, da bi pregнал nepovabljene goste.

»Ne boš toliko dobila za češnje, kot izdala za petrolej,« jo je karala Mica. »Stati bi morala pod drevsom.«

Mica je imela prav. Bila je jasna noč. Pihljaj je lahen veter. Selestelo je v brajdi, šumelo v krošnjah dreves.

»Ježešana!« je Ana dahnila v temo. »V češnjah so. Slišim jih, harabe!«

»Spet se ti sanja. Če bi bili, bi Piko lajal.«

»Nič se mi ne sanja. Odprto okno imam. Slišala sem žvižg. Če ne verjameš, prisluhni!«

Ni čakala, da bi Mica vlekla na uho. Ker je že teden dni v posteljo legala kar oblečena, je naglo vstala in planila v vežo. Tečaje pri vežnih vratih je pred dnevi namazala, in ker jih je samo tesno pripirala, je zdaj neslišno stopila ven.

Mica je prišla za njo. Bala se je, da bo Ana s svojo vzkipljivostjo naredila več škode kot koristi. Ozmerjala jih bo in lahko iz jeze že nočjo naredijo veliko škodo, ali pa kdaj pozneje.

Za trenutek sta obe stali na pragu in poslušali. Da, med vejami so bila živa bitja. Fantje, kdo pa drug! Slišali sta pokljanje vejic in pridušeno hihitanje.

»Ti bodi tiho!« je Mica odločno šepnila Ani in jo povlekla za rokav. Pod drevsom je dvignila glavo in, ne

da bi se kregala, glasno dejala:

»Fantje, ni lepo, da robutate češnje. Če se vam jih je zahtelo, bi prišli podnevi in lahko bi se jih do siteda najedli; ponoči pa boste veje polomili. Midve bi radi češnje prodali. Vsi veste, da nista bogati. Povsod po vasi imate več...«

Obrnila se je k Ani in molče sta odšli nazaj proti hiši.

Drugi dan je Ana, brez Micine privolitve, odnesla nekaj čevljev v popravilo. Žilica ji ni dala miru. Sumila je, da sta v češnjah bila tudi »šosterjeva« fanta.

»Malora!... Jo slišiš?... Ravno njo smo potrebovali,« je Maks pridušeno zarobantil, ko je slišal, da Ana prihaja po zunanjih stopnicah in pozdravlja mater. »Do tega trenutka sem napol spal, ona pa me je do kraja »zbrhitala«. Kleta baba! Ta bo še v sekret šla in v luknjo pogledala.«

»Naj pogleda!« se je namuznil Papč, njegov brat.

»Ne sme! Če pogleda, bo spodaj videla češnjevo potico.«

»Si pa pameten! Vsa šop trave bi dol vrgel.«

»Nisem vohal, da bo prišla.«

Več nista utegnili reči, ker sta ženski že prihajali v sobo. Maks se niti ozrl ni, Papč pa je bolj ošinil Anin cekar, kot njo samo.

Ana je materi pripovedovala o kradljivcih, zraven pa oba fanta pozorno opazovala. Njuna obraza sta bila resna, kar sumljivo brezbrizna. Kakor da ne poslušata. Maks je z vso ihto vihtel kladivo, da je mati z nagrabenčnim čelom zavpila nani:

»Kaj pa zganjaš tak trušč? Sploh ne slišimo drug drugega.«

»Nisem kriv, če so cvetki debelejši kot šilo,« se je obregnil. »Kdo pa vaju sili, da sta tu? Klepetulje ne spadajo v čevljarsko delavnico.«

Pepču so se tresla ramena. S težavo je krotil smeh. Maksa ni smel pogledati. Sklonil se je nad škafo, kjer so se namakali podplati.

»Kaj šariš po tej smrdljivi brozgi? Odnesi škafo in nalij svežo vodo!« je Maks hotel rešiti brata.

»Zakaj le; snoči sem jo nalila,« ga je zavrnila mati.

»Potem so v njem pomije. Smrdi, ko gnojnica,« je vztrajal. Želel je obrniti pogovor. O minuli noči ni hotel ničesar več slišati.

»Veš, Šosterca, z Mico sva najbrž pogodili kateri so bili,« se Ana ni dala iztiriti.

Šosterca je skomignila z rameni, z očmi pa ves čas visela na sinovih. V tej minuti je sklenila, da bo po Aninem odhodu, oba fanta trdo prijala. Zdaj se je potajila in rekla:

»Svetujem ti, Ana, da z Mico ne obojata prenašlo! Če bosta okrog govorili o napačnih, lahko pričakujeta maščevanje.«

»Brez skrb! Ali so se to noč kradljivci pokesali ali pa so boljši, kot sem jaz mislila.«

»Kako boljši?«

»Poslušajta no, fanta!« je Ana potrepkala Maksa po ramenu in pristavila: »Ja, kradli so res, bili pa so udevni do starih žensk. No, prišla sem pa zaradi čevljev,« je nerodno povedala.

Šosterci je zaprlo sapo. Ustrašila se je, da ima Ana v cekarju čevlje katere-

ga od fantov.

»Ja, ja!« je ponovila Ana. »Z Mico sva bili zjutraj tako presenečeni, da sva se kar sesedli. Pomisli! Fantje so češnje obrali... Vse češnje! Za naju so jih obrali.«

Šosterca je zadihala: »Za vaju, praviš?«

»Saj sem rekla! Gotovo sva midve še spali, ko so pred hišo postavili poln koš češenj in še dve košari. Malo listja je res bilo vmes, a kaj to! Bili so pravi mojstri. Noč ni dan!«

»Če so videli v usta devati, kaj ne bi v koš,« je Maks stisnil skozi zobe in se namuznil.

»Pa pes? Ni lajal?«

»Oh, Liza, saj zato pa ni težko uganiti, kateri so bili. Pes jih dobro pozna. Vrgli so mu bogato kost in bili so prijatelji.«

»Pri naši hiši še golih kosti nimamo, nikar pa mesnatih,« je Maks postajal jezen in nepotrpežljiv.

Ana ga ni poslušala. Iz cekarja je izvlekla papirnato vrečko polno češenj in jo ponudila Lizi, rekoč:

»Na, vzemi! Še ti jih pokusi! Niso samo na pogled lepe, tudi sladke so. Ni čudno...«

Maks ni preslišal kam Ana cika z besedo in krepko je udaril po podplatu. Ana se je kar stresla. Svoje misli ni dokončala.

Pepč ni zinil nobene. Zavidal je bratu, ki vedno ostane neprizadet ter se zna izvleči iz vsake zagate.

Ženski sta ves čas stali. Šele zdaj je Šosterca rekla:

»Usedi se no, Ana, pa cekar odloži! Ves čas ga v rokah držiš; saj se ne bo obtokel.«

»Ti si še bolj potrpežljiva,« se je posmehnil Maks. »Dol, pri studencu stojiš, s polnim škafof na glavi in po celo uro klepetas s Franco.«

»Klemanji pobl!« je mati naglo segla v Maksove goste lase.

»Res pa je bilo!«

»Bilo! In res je še marsikaj,« je odvrnila in sina pomenljivo premerila. Ana je praznila cekar in kazala raztrgane čevlje.

»Nisem jaz glavni,« jo je Maks po strani pogledal. »Mama stranke sprejema, oče delo odreja in denar pobira, midva pa... No, da boš vedela, Ana: naju starša trdo držita; ponoči nikdar ne smeva ven in krasti tudi ne, če že hoče vse vedeti!«

»Oh, jaz... nič nisem rekla.«

»Seveda nisi nič rekla, ker si pametna ženska,« jo je rezko zavrnil. »Kdo ti bo pa čevlje popravljali...?«

»Maks!« je mati ostro zaklicala.

Ana jez zardelim obrazom odstopila in spustila čevlje na tla. Zravnila se je in nenadoma se ji je mudilo. Bila je v zadregi. Če bi je Šosterca ne opomnila, bi še cekar pustila, kjer je bil. Odšla je brez pozdrava.

»Preden boš prišla po čevlje, še dvem materam nesi češnje!« je Maks zaklical za njo. »Pa Mico lepo pozdravi!«

Ana seveda ni poslušala. Njeni koraki so že utihnili.

»Nesramen si, Maks!«

»Nesramna je ona! Kaj bi pa še rada? Dolgo spoved!... Češnje smo ji obrali in...«

»In vidva si štejeta v čast, ker sta bila zraven, falota,« ju je okregala mati. »Nič v čast, zadovoljna naj bo! Čevlje naj bi oddala, pa mir besedi.«

»Vidva pa tudi ni treba, da sta posod zraven, kjer je kakšna lumparija!«

»Kaj se boš kregala, mama! Mica je dejala, da bi lahko prišli podnevi in se češenj do siteda najedli. Podnevi, vidiš, da ne utegnava. Torej ni tak greh, kakor ti meniš. Se ti si dobila precejšnjo porcijo. Ni gotovo, da so te češnje šle skozi najine roke, zobala jih boš pa le,« je Pepč spravljivo dejal in vsi trije so se glasno zasmeli.

Štefka Petek

Skupina gornjesavinjskih gozdnih delavcev pred prvo svetovno vojno v romunskih Karpatih.

Savinjske NOVICE so objavile pred 10-imi leti

Potem, ko je cestna povezava med Zadrebko in Savinjsko dolino, med Bočno in Grušovljami, dobila asfaltno prevleko, se je gostota prometa po pričakovanju povečala. Še posebno obremenitev pa predstavljajo kamioni »komunalnega podjetja« iz Mozirja, ki vozijo na deponijo v Podhom odpadno blago iz skoraj vse doline. To pa se bo precej poznalo na cestišču in na mostovih.

Ker je bil most čez Savinjo ob pričetku dovažanja smeti v Podhom slabo vzdrževan (podest), so delavci komunalnega podjetja most popravili. S čim manj stroški so to uspeli tako, da so nabili le dve stiezi desk v vzdolžni smeri, kar za silo povečuje nosilnost na medosni razdalji za tovrnjake. Kako se takšna salamonska rešitev obnaša za vse ostale udeležence, je mogoče preizkusiti vsake-mu motoriziranemu potniku. Z osebnim avtomobilom je prevoz zelo težaven, štrleči žebli ogrožajo pnevmatike, kolesar ali motorist pa se varno sploh ne more prepeljati (v mokrem vremenu, v temi, tujemu krajanu).

Mogoče kdo poreče; malenkost, nepomembna stvar. Verjetno so razlogi za tako nestrokovno in ceneno rešitev. Protiargumenti so važni, saj velika nevarnost nesreče izključuje provizorične, začasne rešitve. Gotovo bi se našel denar za kvalitetno popravilo, oz. se v najkrajšem času mora, saj je to interes širše skupnosti občanov.

Dežurna služba elektro Celje nadzorništvo Nazarje za mesec julij 89

Od 26. 6. — 2. 7. 89. Jeraj Franc, Prihova, tel. 831-910
Od 3. 7. — 9. 7. 89. Tratnik Franc, Pusto polje, tel. 831-263
Od 10. 7. — 16. 7. 89. Marolt Marko, Mozirje, tel. 831-877
Od 17. 7. — 23. 7. 89. Jeraj Franc, Prihova, tel. 831-910
Od 24. 7. — 30. 7. 89. Lever Peter, Paška vas, tel. 884-150
Od 31. 7. — 6. 8. 89. Tratnik Franc, Pusto polje, tel. 831-263
V slučaju kakšnih sprememb pokličite Elektro Celje tel. 25-841, kjer dobite vse potrebne informacije.

Kino »Dom« Mozirje v juliju

1., 2. DVA VRAGA IZ CHICHAGA — ameriški film — kriminalka
Glavne vloge: Gregory Hines, Billy Crystal
6. CAROVNICE IZ EASTWICKA — ameriški film — fantastični
Glavne vloge: Jack Nicholson, Cher
8., 9. KROKODIL DUNDEE — avstralski film — avant. komedija
Glavne vloge: Paul Hogan, Linda Kozlowski
13. VOHUNI KAKOR MI — ameriški film — avanturistična komedija
Glavne vloge: Dan Aykroyd, Chevy Chase
15., 16. NAVIGATOR — ameriški film — znanst.-fantastični film
Glavne vloge: Joey Cramer, Veronica Cartwright
20. ANGEL ALI PROSTITUTKA — ameriški film — triler
Glavne vloge: Donna Wilkes, Cliff Gorman
22., 23. ŠEFOVA ŽENA — ameriški film — komedija
Glavne vloge: Daniel Stern, Christopher Plummer
27. MODERNA DEKLETA — ameriški film — glasbeni
Glavne vloge: Daphne Zuniga, Cynthia Gibb
29., 30. BREZ USMILJENJA — ameriški film — triler
Glavne vloge: Richard Gere, Kim Basinger

Znamenitosti Solčave Janeza Janca

Nekdanji solčavski župnik Janez Janc nam je v preteklih nadaljevanjih že predstavil nekaj znamenitosti Solčave, kot jih je videl po letu 1870. Glavne stvari, o katerih govori, so cerkev sv. Duh (v današnji Podolševi) in tujska knjiga v Solčavi. Začel pa je tudi s poročilom iz prve roke o zasedbi Solčave leta 1851, katerega prevod tu nadaljujem. — Jančeve Znamenitosti Solčave so izšle kot poglavje (nemško pisane) knjige Johanesa Frischaufa Savinjske Alpe leta 1877.

V solčavskih gorah — pa tudi v sosednjih gorah okoli Železne Kaple, Črne, Luč in drugod — so se, kot je znano, do prihoda žandarmerije na odročnih kmetijah, predvsem pa v gozdovih zadrževali moški brez dokumentov, med njimi tudi vojaški begunci. Prva in sveta dolžnost na novo organizirane žandarmerije je bila, da jih vse polovi. Ker so hoteli izpolniti ta ukaz, so prišli sredi decembra 1851 trije žandarji s Koroške čez planino mimo sv. Jakoba (Šentjakoba) na Štajersko. Pri prvem kmetu pod to

planino v Solčavi so vzeli hlapca, ki je bil brez dokumentov, in to ravno v trenutku, ko je družina sedla h kosilu. Z njim so se spustili v vas Solčava, kjer pa so se v gostilni pri Smetniku krepčali malo predolgo. Temnilo se je že, ko so se namenili nazaj proti občini Sveti Duh, kjer so pri kmetu Rogarju pod prelazom proti Kapeli prišli dva stara moška brez dokumentov in kjer so z njimi po nepazljivosti prespali tudi vsi trije aretiranci. Kmalu so za to aretacijo zvedeli na okoliških kmetijah in po gozdovih. Fantje brez dokumentov — 25 jih je bilo, med njimi 6 domačinov, Solčavanov, ostali pa vsi od drugod, povečini s Kranjske in Koroške — so se to noč zbrali na visoki ravnici nad prelazom proti Kapli (že na koroških tleh) v trumo in tam okoli štirih zjutraj pričakali tri vračajoče se žandarje s tremi ujetniki, da bi jim jih s silo vzeli. Toda to ni šlo tako zlahka in tiho. Nastal je strašanski boj. Žandarji so streljali s svojimi puškami in tolkli s sabljami, fantje pa prav tako s svojim raznovrstnim orodjem. Med divjim bojem — temno je bilo kot v rogu — so se vsi trije ujetniki neovirano umaknili nazaj v Solčavo.

Po končanem klanju so fantje,

od katerih je bil le en sam samcat ranjen s sabljo, zapustili bojišče in se raztresli vsepovsod; žandarji pa so bili usmiljenja vredno ranjeni in so ležali tam, dokler jih niso prišli iskati iz Kaple, kamor je kmalu prispela vest o nesrečnem boju. Tam so ostali v zdravniški oskrbi toliko časa, dokler niso ozdraveli in bili spet sposobni opravljati vojo prejšnjo službo.

Nekaj dni po tem prekletem atentatu je prišlo v visokem snegu in ostrem mrazu čez gore v Solčavo več vojaških kompanij in tudi žandarji s Koroške in Kranjske, da bi kraj zasedli, našli udeležence atentata in jim dodeliti zaslužen kaznen. — Tedaj je bilo 20. decembra 1851 v Solčavi in okolici uvedeno obsedeno stanje. — Neki starejši žandar, ki je malo pred tem napredoval v poročnika, je sestavil in z vsemi običajnimi obsednimi formalnostmi razglasil zasedbo; v tem času so bili pod njegovim poveljstvom ne samo žandarji, temveč tudi vsa vojska. Razglas o obsednem stanju je po točkah tukajšnji župnik na vaškem trgu v prisotnosti žandarmerije in vojske navzočemu ljudstvu prevajal v slovenščino. Zasedba je trajala 10 dni; 31. decembra je bila

namreč z ukazom generalnega poveljstva v Gradcu ukinjena in vojska skupaj z žandarmerijo je istega dne odšla čez planino nazaj na Koroško.

Kljub z železno strogostjo uvedenemu strahovanju v času zasedbe pa niso mogli najti niti enega samega soudeleženca pri atentatu. Šele konec junija 1852 se je — najbrž iz moralnih razlogov — preiskovalnemu sodišču v Kapli javil mladenič iz Luč, ki je bil med spopadom ranjen v roko, in naznanil vse okrivce. Krivce, ki so bili begunci, je kaznovalo vojaško sodišče, ostale pa civilno. Civilisti so dobili po več let ječe v različnih krajih, kjer pa so mnogi — zaradi pomanjkanja čiste gorskega zraka, ki so ga bili prej vajeni — kmalu pomrli.

Popolnoma razumljivo je, da je zasedba tukajšnjim domačinom poleg velikih stroškov povzročila hudo trpljenje in gorje, vojakom samim pa zelo veliko nadlog in težav, še posebej če upoštevamo hud zimski mraz in pomanjkanje ustrezne nastanitve v teh krajih, kjer so poleg vasi Solčave le daleč naokoli ležeče kmetije.

Uvod in prevod Peter Weiss

Savinjske NOVICE

»Savinjske novice« izhajajo mesečno — Izdaja SZDL občine Mozirje — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Rajko Pintar — Tajnica urednika Mija Pavlin — Fotograf-ska priprava Ciril Sem — Uredništvo in uprava: OK SZDL Mozirje, telefon (063) 831-850 — Žiro račun pri SDK ekspozitura Mozirje, številka: 52810-678-54000 — Savinjske novice, glasilo SO Mozirje — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 10. v mesecu — Stavke, filmi in prelom DIC, toz Grafika Novo mesto — Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani — Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.